

СВАБОДА Ваяж у Крым

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

У Літву — на самалёце

Беларускі ваенны самалёт парушыў паветраную прастору суседняй дзяржавы

Як паведаміла Балтыйская служба навінаў (BNS), 25 жніўня ў другой палове дня беларускі ваенны самалёт парушыў паветраную прастору Літвы, заляцеўшы на некалькі кіламетраў на яе тэрыторыю.

Па дадзеных прэс-службы дэпартамента пагранічнай паліцыі, літоўскія памежнікі заўважылі ў раёне вёскі Дубічы на вышыні 150 метраў ваенны самалёт маскіраванай афарбоўкі. Праз дзве хвіліны самалёт вярнуўся ў Беларусь у напрамку населенага пункта Забалоце.

Па словах камандуючага ВПС Зянона Вегелявічуса, аб гэтым інцыдэнце адразу ж было паведамлена ў літоўскае МЗС. Вегелявічус адзначыў, што выдзясца расследаванне, аб выніках якога будзе пайнфармаваны міністр абароны рэспублікі.

Высокапастаўлены супрацоўнік МЗС Літвы паведаміў, што міністэрства замежных справаў чакае вывадаў мінабароны. Калі будзе зафіксаванае парушэнне паветранай прасторы, то па загадзе камандуючага ВПС павінна быць сфарміраваная камісія, якая прадставіць заключэнне аб расследаванні міністру абароны, а ён, у сваю чаргу, — МЗС. Толькі на падставе такога заключэння МЗС можа падпрымаць дыпламатычныя захады, дыяпазон якіх, як адзначыў дыпламат, вельмі шырокі.

Па словах камандуючага ВПС, сёлета гэта ўжо трэцяе парушэнне паветранай прасторы Літвы беларускімі самалётамі.

БелаПАН—BNS

Данія дапаможа Браслаўскім азёрам

Беларускае міністэрства прыродных рэсурсаў запрасіла спецыялістаў з Даніі для выратавання Браслаўскіх азёраў.

Гэтыя унікальныя вадаёмы з'яўляюцца запаведнай тэрыторыяй, але мясцовыя прадпрыемствы, які ў раней, скідаюць сюды брудныя сцёкі. Беларускія экалагі сцвярджаюць, што «гэта спрыяе хуткаму старэнню вадаёмаў». Асабліва небяспечная сітуацыя склалася на возеры Балойса, куды трапляе фосфар і азот у памерах, значна вышэйшых за санітарныя нормы. Самастойна выправіць сітуацыю не можа нават ведамства Ціцянкава, якому належыць Браслаўская запаведная зона. Дацкія эксперты ў верасні пачнуць абследаванне азёраў. Беларускі бок спадзяецца з іх дапамогай пабудаванне неабходных ачысных сістэм.

Супрацоўніцтва з Даніяй працягваецца з 1993 года. За гэты час у беларускую эканоміку інвеставана 50 мільёнаў дацкіх крон. Адзін з сумесных праектаў, які цяпер ажыццяўляецца, звязаны з утылізацыяй старых, нявыкарыстаных пестыцыдаў.

Сяргей КАВАЛЁЎ

Вось і лета прайшло...

На момант падпісання гэтага нумара прэзідэнт Лукашэнка яшчэ знаходзіўся на Украіне. Ён накіраваўся туды ў сераду, каб сустрэцца ў Крыме з украінскім прэзідэнтам Леанідам Кучмам.

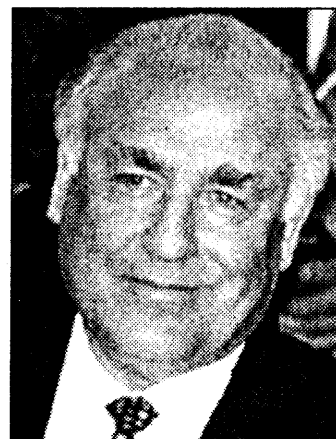
Напярэдадні візіту Лукашэнка даў у Мінску інтэрв'ю журналістам украінскага тэлебачання. Рыгоравіч пахваліўся беларускімі дасягненнямі і заявіў, што ў нас назапашана дастатковая колькасць паліва, таму ніхто зімой мёрзнуць не будзе, усё гэта, маўляў, выдумкі апазіцыі. Лукашэнка таксама сцвярджаў, што Беларусь без праблемаў можа расплаціцца з Расіяй: 200 мільёнаў долараў за газ і 100 мільёнаў за нафту нам вярнуць не складана, гэтая сума для дзяржавы мізэрная — хваліўся Лукашэнка. Украінцы, відаць, былі нямала здзіўленыя, пачуўшы ад прэзідэнта, што Беларусь такая багатая краіна. Пасля Рыгоравіч традыцыйна пачаў абвінавачваць апазіцыю. «Апазіцыя абяцае, што пасля яе прыходу да ўлады сярэдняя зарплата ў краіне будзе 250 долараў, няхай пакажуць гэтыя грошы і я заўтра гатовы пайсці ў адстаўку», — заявіў Лукашэнка.

У адрозненне ад «апазіцыйных

дэмагогаў» сам Лукашэнка, па яго словах, займаецца канкрэтнай справай: з 1 кастрычніка ў Беларусі зарплата будзе паднятая на 20 працэнтаў, а з 1 студзеня — яшчэ працэнтаў на 30. Праўда, Рыгоравіч нічога не скажаў, наколькі вырастуць цэны ў параўнанні з зарплатай.

Кіруючыся на Украіну, Лукашэнка меў намер абмеркаваць з Кучмам праблемы паставак у Беларусь цукру, алею і пшаніцы, а таксама вырашыць пытанне аб перадачы ва ўласнасць нашай краіны некаторых чарнаморскіх санаторыяў. Беларуская кіраўніцтва таксама настойвае, каб Украіна прызнала свой доўг перад нашай краінай, які складае 200 мільёнаў долараў. Тым часам Леанід Кучма хацеў пачуць ад Лукашэнкі адказ, калі Беларусь

ратыфікуе падпісаную дамову аб мяжы. Украіна імкнецца хутчэй увайсці ў еўрапейскія структуры і пытанне аб украінска-беларускай мяжы не можа доўга заставацца адкрытым.

Аднак у прэс-службах абодвух прэзідэнтаў упарта замоўчвалі галоўныя прычыны паездкі Лукашэнкі ў Крым. Чыноўнікі сцвярджалі, што гэта проста «сустрэча дзвюх краінаў. Праўда, некаторыя крыніцы сцвярджалі, што падчас сустрэчы гаворка пойдзе і пра паратунак ад расійскага фінансаванага крызісу.

Але, прыехаўшы ў гасці да Кучмы, на Чарнаморскае ўзбярэжжа, Лукашэнка не падазраваў, што апынецца ў даволі цікавай кампаніі. У тэрміновым парадку ў Крым прыбылі

в.а.прэм'ера Расіі Віктар Чарнамырдзін і распрадчы дырэктар Міжнароднага валютнага фонду Мішэль Камдэсю. МВФ патрабуе ад украінскага кіраўніцтва прыняць захады дзеля таго, каб расійскі сцэнар не паўтарыўся на Украіне, бо толькі ў гэтым выпадку Украіна атрымае ад МВФ крэдыт у 2 мільярды долараў. Чарнамырдзіну таксама было неабходна сустрэцца з кіраўніком уплывовай фінансавай арганізацыі і запэўніць яго, што новы расійскі ўрад прыме ўсе меры, каб стабілізаваць эканамічную сітуацыю ў краіне. І толькі Лукашэнка без гальштук выглядаў на фоне гэтых палітыкаў бедным сваяком, які не ведаў, у які вугал прыткнуцца.

Альгерд НЕВЯРОЎСкі

Расійскі ўдар па беларускім «зайцы»

У Беларусі курс долара зноў пачаў расці. Калі на пачатку тыдня ён складаў 70—75 тысяч рублёў, то ўжо ў сераду «чорны» наяўны курс павялічыўся амаль да 80 тысяч. А ўчора на «чорным рынку» долары калі нехта і прадаваў, то не менш, чым на 85 тыс.рублёў.

Фінансавы крызіс у Расіі працягвае ўплываць на беларускую рэальнасць. Як каментуюць становішча беларускія банкіры, усе расійскія праблемы хутка адбіліся на курсе беларускай валюты і коштах на тавары ў беларускіх крамах. «Паведамленне аб дэвальвацыі расійскага рубля на 20 працэнтаў выклікала дэвальвацыю беларускага на 30%», — зазначыў адзін з банкіраў.

Падзеі з курсам валюты — гэта вынік нашай залежнасці ад Расіі. Напрыклад, расійскія банкі — найбуйнейшыя гандляры беларускім рублём. І калі гаворка ідзе аб іх выжыванні, яны скідаюць няўстойлівую беларускую валюту. Да таго ж, 70 працэнтаў

беларускага экспарту ідзе ў напрамку Расіі. Большасць імпарту таксама мае расійскае паходжанне.

Неплацежаздольнасць расійскіх пакупнікоў, іх банкаў адбіваецца на беларускіх прадпрыемствах. Беларускія банкі ўжо не гарантуюць плацяжоў па Расіі. Накапленні беларускіх прадпрыемстваў у расійскіх рублях дэвальвуюцца разам з расійскімі рублямі. Зрэшты, такі ж працэс ідзе і з валютнымі рэзервамі Нацыянальнага банка Беларусі, якія ён накапліваў пераважна ў расійскіх рублях.

Пакуль расійскія праблемы адбіліся толькі на курсе долара і коштах у нашых крамах. Але ўп-

лыў расійскага фінансаванага крызісу на ўзровень жыцця сярэдняга беларуса, на думку спецыялістаў, гэтым не абмяжуецца.

Залежнасць беларускіх прадпрыемстваў і беларускіх банкаў ад гандлю з Расіяй можа прывесці да сур'ёзных фінансавых праблем. Не атрымаўшы выручкі з Расіі, згубіўшы ад дэвальвацыі частку сваіх валютных запасаў, нашыя прадпрыемствы не змогуць разлічыцца з банкамі, рабочымі і гэтак далей. Банкі, улічваючы іх цесныя сувязі з расійскімі структурамі, таксама знаходзяцца ў вельмі няўстойлівым стане — амаль кожны з іх згубіць ці ўжо згубіў частку грошай у Расіі.

Таму не выключаны, на думку спецыялістаў, праблемы і з выплатамі заробку, вяртаннем укладаў і г.д.

Алесь САДОЎСкі

Шукалі міну ў бензіне

Тры дні не працавала адна з заправачных станцыяў у Магілёве.

Прычына: сапёры шукалі міну. Дзеля гэтага прыйшлося нават выкачваць паліва з усіх 10 рэзервуараў запраўкі. Міну не знайшлі. Цяпер міліцыя шукае «тэлефоннага тэарыста».

Іван ЗАСАДА

Свастыка на помніку

У цэнтры Брэста невядомыя вандалы апаганілі мемарыяльны помнік ахвярам габрэйскага гета.

На манументе, усталяваным у 1992 годзе ў памяць аб 34 тысячых габрэяў, расстраляных нацыстамі ў часы Другой сусветнай вайны, нехта фарбай намаляваў фашысцкую свастыку. Старшыня брэскага таварыства «Халакост» Аркадзь Бляхер звярнуўся ў міліцыю з заявай, у якой просіць праваахоўныя ор-

ганы знайсці і пакараць вінаватых у апаганьванні помніка. Цяпер па гэтым факце супрацоўнікі Ленінскага РАУС Брэста праводзяць папярэдняе расследаванне.

Як нам паведаміў Аркадзь Бляхер, помнік хутчэй за ўсё прыйдзецца дэмантаваць і чысціць ад фарбы на камбінаце ры-

туальных паслугаў, каб не пашкодзіць мемарыяльныя надпісы на манументе. Дарэчы, усе выдаткі па рэстаўрацыі помніка бяруць на сябе гарадскія ўлады. Сп.Бляхер не выключае, што акт вандалізму ўчынілі мясцовыя падлеткі-хуліганы з прафашысцкай арганізацыі т.зв. «брытагалавых».

Язэп СІНЦКІ

Дапамогі не будзе

26 жніўня кіраўнік місіі Сусветнага банка ў Беларусі Дэвід Філіпс на сваёй прэс-канферэнцыі аб'явіў, што ў бліжэйшы час ён пакіне Беларусь.

Тэрмін ягоных паўнамоцтваў заканчваецца. З ад'ездам сп.Філіпса статус прадстаўніцтва банка ў Беларусі будзе зніжаны. Гэта звязана з тым, што Сусветны банк прыняў рашэнне прыпыніць падрыхтоўку новых праектаў у нашай краіне, таму што лічыць бесперспектыўнай сучасную эканамічную палітыку Беларусі.

Алесь САДОЎСКИ

Браты па зброі

Каля 60 беларускіх афіцэраў адбылі на вучобу ў ваенныя акадэміі Расійскай Федэрацыі.

26 жніўня, напярэдадні ад'езда, у міністэрстве абароны з імі сустрэўся кіраўнік ваеннага ведамства генерал-палкоўнік Аляксандр Чумакоў. Міністр адзначыў, што, згодна з існуючымі расійска-беларускімі дамоўленасцямі, з гэтага года афіцэры з Беларусі будуць вучыцца ў ваенных акадэміях разам з расіянамі, а не на спецакультэтах як іншаземцы. Па ягоных словах, беларускія слухачы будуць дапушчаны да вывучэння сакрэтных дакументаў, тэхнікі і ўзбраення.

БелаПАН

У Беларусь вяртаецца прыгоннае права

Нашая газета пра гэта ўжо пісала.

Цяпер мы маем афіцыйнае пацверджанне, якое было апублікаванае ў дзяржаўнай прэсе

Прэс-служба прэзідэнта паведаміла пра сустрэчу шэфа прэзідэнцкай адміністрацыі Міхаіла Мясніковіча з кіраўнікамі Чэрвеньскага раёна Мінскай вобласці.

З паведамлення вынікае, што нашыя ўлады плануюць прыняць рашэнне аб «*прыёме сельскіх жыхароў на работу ў горад толькі са згоды мясцовага выканкама*». Гаворка ідзе пра фактычную забарону на змену прафесіі для сельскіх жыхароў. Такім чынам, да праблемы прапіскі, без якой немагчыма ўладкавацца на дзяржаўнае прадпрыемства ці атрымаць медыцынскае абслугоўванне, дадаецца патрабаванне атрымаць

У Магілёве хацелі павіншаваць прэзідэнта

Магілёўскі гарвыканкам забараніў мясцоваму праваабарончаму цэнтру правядзенне пікета, прысвечанага дню нараджэння Аляксандра Лукашэнкі.

Мэтай пікета праваабаронцы назвалі «Выражэнне ўдзячнасці ў сувязі з днём нараджэння прэзідэнта і інфармаванне Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнкі аб парушэнні правоў Дэмакратычнага прафсаюза транспартнікаў». У адказе намеснік старшыні гарвыканкама Уладзімір Цумараў паведаміў, што дазволіць гэты пікет нельга — па той прычыне, што ініцыятары не паведамілі змест лозунгаў, якімі збіраюцца віншаваць Рыгоравіча.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Хлеб на дарогах

У большасці калгасаў і саўгасаў Магілёўскай вобласці ўбраны з палёў хлеб перавозяць такім чынам, што значная яго частка застаецца на дарогах.

Дакладныя лічбы страцілі невядомыя. Але, як сведчыць начальнік абласной ДАІ палкоўнік Якаўлеў, амаль усе ўезды-выезды з гаспадарак сёння пасыпаны хлебам. Супрацоўнікі ягонай інспекцыі спецыяльна даследавалі гэтую праблему. Як высветлілася, такое становішча ў кожнай гаспадарцы.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

У калгаса забралі зямлю

Улады Іўеўскага раёна вырашылі забраць у калгаса «Сураж» 143 гектары зямлі, у асноўным пашы.

Зямлі гэтыя кепска выкарыстоўваліся, зарасталі пустазеллем. Зямлю раздадуць тром суседнім калгасам. Ім пастаўлена пры гэтым умова: засеяць «канфіскаваную» зямлю да 15 верасня азімымі культурамі. Калі гэта не будзе зроблена, уладам давядзецца зноў думаць, што рабіць з пашай.

Андрэй ДУРЭЙКА

Парсюк – ад рэдакцыі

Рэдакцыя газеты «Астравецкая праўда» правяла латарэю сярод сваіх падпісчыкаў. На розыгрыш паступіла 178 квіткаў. Сярод чытачоў было разыграно 12 прызоў, у тым ліку адзін парсюк. Яго выйграў жыхар Астравца У.Ігнатавіч. Сам парсюк на мерапрыемстве не прысутнічаў, а чакаў новага гаспадара ў калгасе імя Чапаева.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Усе – на рамонт платоў!

Навагрудак рыхтуецца да юбілею

Навагрудскі райвыканкам звярнуўся з заклікам да жыхароў горада з нагоды 200-х угодкаў Адама Міцкевіча. Праўда, пра паззію не гаворыцца ні слова. Тэма звароту іншая.

Паколькі да ўгодкаў пазта, якія будуць адзначацца 10-12 верасня, спешным парадкам рамантуюць ледзь не ўвесь горад, сюды сцягнуты брыгады з суседніх раёнаў. Але рук на ўсё не хапае. Таму начальства заклікае жыхароў цэнтральных вуліцаў — Міцкевіча, Савецкай, Леніна ды іншых самастойна і тэрмінова адрамантаваць пла-

ты каля сваіх дамоў. Пры гэтым прапануецца шыкетнік па 40 тысяч рублёў за пагонны метр або гатовыя часткі плоту па 289 тысяч. Калі хто не мае грошай, можна напісаць заяву ў райвыканкам і атрымаць шыкетнік за палову кошту або ўвогуле бясплатна.

У райвыканкаме адбылася нарада, прысвечаная рамонту го-

рада. Аказалася, што катастрофічна не хапае тратуарнай пліткі для плошчы Леніна і сквера. Замест яе пачалі нават заліваць тратуар бетонам. На свяце чакаецца шмат замежнікаў, пераважна палякаў. Але ў мясцовым гатэліку не паспяваюць усталяваць новую сантэхніку. Дарэчы, Навагрудак наведваў старшыня аблвыканкама А.Дубко, каб асабіста ўсё аглядзець. Рэч у тым, што пазычанае свята можа наведваць сам Лукашэнка.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

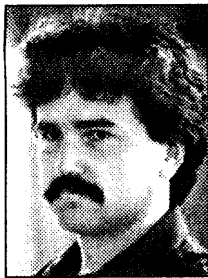

Усё гэтае лета Навагрудак нагадваў вялікую будаўнічую пляцоўку.

«Франтавыя» будні

Дзякуючы тэлебачанню мы маглі рэгулярна сачыць за ходам вайны ў Персідскай затоцы, у былой Югаславіі, у Чачні. Сёння я адчуваю сябе на мясцовым тэатры ваенных дзеянняў — дзякуючы нашым дзяржаўным mass media. Тэрміналогія ўсё тая ж, варта толькі пагартыць прэсу. Загалоўкі вельмі баявыя: «Героі жніва», «10 ударных дзён жніва», «Твае героі, жніво!» і г.д.

Перыядычна які-небудзь «полк» робіць нешта незвычайнае, пра што неадкладна паведамляецца ў Мінск цэнтральнаму камандаванню. У адказ на пераможную рэляцыю паступаюць віншаванні ад самога галоўнакамандуючага альбо ад начальніка штаба Лінга. Апошні толькі што пахваліў калгаснікаў з «Прагрэсу» Гродзенскага раёна: маўляў, чэсць і хвала пераможцам! Тры калгасы гэтага раёна сабралі нейкі зусім не савецкі ўраджай — больш як па 60 цэнтнераў з гектара. Як здаецца на любой вайне, адбываецца перадыслакацыя тэхнікі. Камбайны з Гродзенскага раёна, дзе жніво збольшага закон-

чана, перакідаюцца ў Ашмянскі, Свіслацкі і гэтак далей. Камандуючы Гродзенскім фронтом Дубко паставіў задачу-максимум: заваяваць на аднаго жыхара вобласці па адной тоне збожжа.

Вораг, праўда, не дрэмле, усяляк перашкаджае, праводзіць ідэалагічныя дыверсіі. На вайне як на вайне! Напрыклад, на Гродзенскім фронце нанесены моцныя страты славянскаму братэрству — афіцыйнай ідэалогіі нашай арміі. Самымі лепшымі на ўсіх франтах танкістамі, прабачце, камбайнерамі — прызнаныя экіпаж з гродзенскага калгаса «Капцёўка», які намаляў найбольш збожжа. На

жаль, на падсунутым нашымі ворагамі з НАТО амерыканскім камбайне «Джон-Дзір». Самае шкоднае, што мясцовымі спецыялістамі прызнана адназначна, што гэты камбайн у тры разы больш прадукцыйны, чым хвалёны расійскі «Дон-1500». Вунь, у Іўеўскім раёне ў адзін дзень спыніліся адразу тры такія «Доны» — карацей, ненадзейная тэхніка. Самае непрыемнае для нашых «генералаў», што «амерыканец» каштуе 165 тысяч долараў, а рускі — 120 тысяч. Гэта той выпадак, калі гавораць: мы не такія багатыя, каб купляць танныя рэчы.

Добра што хоць цэнтральнае камандаванне не забірае ўсе «трафеі». Маўляў, здайце дзяржаве 275 тысяч тонаў збожжа, астатняе можаце сабе пакінуць. Між іншым, байцоў трэба і павесяліць. Таму 20 тысяч тонаў ячменю пойдзе на прыгатаванне піва, а 22 тысячы тон збожжа — на спірт.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Українцы пакрыўдзіліся

Кіраўніцтва беларускых гарадоў, якія пацярпелі ад Чарнобыльскай катастрофы, адмовілася ад удзелу ва ўстаноўчай канферэнцыі новай грамадскай арганізацыі — Міжнароднай асацыяцыі прычарнобыльскіх гарадоў.

Як ужо паведамлялася, у горадзе Корасцені (Жытомірская вобласць, Украіна) па ініцыятыве мэра горада Уладзіміра Маскаленкі павінна была адбыцца сустрэча прадстаўнікоў больш за 20 прычарнобыльскіх гарадоў Беларусі, Расіі і Украіны з мэтай заснавання Міжнароднай асацыяцыі прычарнобыльскіх гарадоў, якія найбольш пацярпелі ад наступстваў ядзернай катастрофы.

У старажытны горад былі запрошаны пасланцы беларускіх гарадоў Гомельскай вобласці — Гомеля, Брагіна, Веткі, Кармы, Нараўлі, Мазыра, Хойнікаў, Ча-

чэрска, а таксама Магілёва, каб вызначыць асноўныя накірункі сумесных дзеянняў у вырашэнні экалагічных, медыцынскіх і фінансавых аспектаў праблемы мінімізацыі наступстваў Чарнобыльскай катастрофы.

Як паведаміў прадстаўнік Корасценскага гарвыканкама Ігар Смагін, «кіраўніцтва беларускіх і расійскіх гарадоў праігнаравала наша запрашэнне і нашу канферэнцыю». Па яго словах, з Беларусі прыехалі прадстаўнікі Мазыра.

Па выніках устаноўчай канферэнцыі прыняты дэкларацыя, статут Міжнароднай асацыяцыі

прычарнобыльскіх гарадоў, зацверджана яе структура. Галоўнай мэтай дзейнасці асацыяцыі, адзначаецца ў статucie, з'яўляецца развіццё эканамічных і культурных кантактаў паміж жыхарамі прычарнобыльскіх гарадоў Беларусі, Расіі і Украіны для абмену вопытам і аказання ўзаемадапамогі ў справе ліквідацыі наступстваў чарнобыльскай катастрофы.

Мэр Корасценя Уладзімір Маскаленка прапанаваў удзельнікам асацыяцыі дабівацца набыцця статусу свабоднай эканамічнай зоны для сваіх гарадоў, каб у будучыні адмовіцца ад бюджэтнага фінансавання сацыяльных праграм.

БелаПАН

<p>КОШТЫ РЭКЛАМНАЙ ПЛОШЧЫ ў ГАЗЕТАХ</p> <p>на першай паласе — 94 000 руб./см²</p> <p>на асобнай паласе — 70 000 руб./см²</p> <p>у рэкламным блоку — 47 000 руб./см²</p> <p>у TV-праграме — 70 000 руб./см²</p> <p>на апошняй паласе — 70 000 руб./см²</p>	<p>НАВІНЫ</p> <p>Тэл. 236-3289</p>
---	---

<p>СВАБОДА</p> <p>ў Internet:</p> <p>http://www.belarus.net/MassMedia/Newspaper/Svaboda/</p> <p>http://www.svaboda.org</p>	<p>НАВІНЫ</p>
--	----------------------

ПАДПІСКА!

Шаноўныя чытачы!

Падпісная кампанія
на чацвёрты квартал 1998 года
ідзе поўным ходам.

Газету **НАВІНЫ** можна выпісаць
у любым аддзяленні пошты
і Белсаюздруку.

Кошт падпіскі на месяц –
40.000 руб.

Наш падпісны індэкс
63312

ПАКУЛЬ ЁСЦЬ ГРОШЫ –
ПАДПІШЫСЯ НА **НАВІНЫ**

Яшчэ раз пра ліцэй

*Карэспандэнт Рэспублікі Пермякову
ад Уладзіміра Коласа*

Паважаны Рэспублікаў. Чалавек вы яшчэ малады, таму дазволю сабе даць вам некалькі парадаў.

Прафесія журналіста, якую вы сабе абралі, нечым падобная на прафесію сапёра: і там і тут невялічка недакладнасць ці памылка можа прывесці да вельмі непрыемных вынікаў. У якасці прыкладу можна прапанаваць хаця б класічную і банальную фразу «казніц, нельга памілаваць», дзе не слова і не літара, а толькі знак прыпынку можа істотна змяніць сутнасць выказвання.

У вашым артыкуле пра сітуацыю ў ліцэі, які быў надрукаваны ў «Навінах» 25 жніўня, на жаль, ёсць памылкі. Пачнем з назвы: «У ліцэй прыйшоў новы дырэктар». Назва эфектная. Але ці сапраўды вы, калі прыходзілі ў ліцэй 24 жніўня, бачылі там новага дырэктара? Нават сёння, 26 жніўня, калі я пішу гэтыя словы і да пачатку навучальнага года засталася самі палічыце колькі дзён, загад аб кіраўніцтве ў ліцэі яшчэ не пад-

пісаны. Працуем і кіруем, як і раней.

Далей ёсць у вас такая фраза: «Уладзімір Колас пераконвае ўсіх, што ніякія кадравыя змены не паўплываюць на якасць педагагічнага працэсу...». Нішчым не дакладнасць ці памылка можа прывесці да вельмі непрыемных вынікаў. У якасці прыкладу можна прапанаваць хаця б класічную і банальную фразу «казніц, нельга памілаваць», дзе не слова і не літара, а толькі знак прыпынку можа істотна змяніць сутнасць выказвання.

Цяпер хачу патлумачыць, што я пагадзіўся на гэтыя перамены, хаця яны мне зусім не падабаюцца, каб паказаць, што ў справе ліцэя для мяне існуе толькі ліцэй, а не, напрыклад, палітычны капітал ці ўласныя амбіцыі. Я пагадзіўся на гэта таму, што сапраўды думаю, што тыя, хто лічыць Беларусь сваім домам і хоча ёй лепшай будучыні, павінны не рычаць адзін на аднаго,

Наколькі мне вядома, толькі ў горадзе Баранавічы, дзе я жыў, бяруць плату за выхад на перон чыгуначнага вакзала. Плата, праўда, пакуль што чыста сімвалічная — усяго 1.500 рублёў. Што ні кажы, няблага прыдуманая. Можна вярта было б распаўсюдзіць баранавіцкі вопыт па ўсёй краіне і ўвесці плату не толькі за выхад на перон, але і за прысутнасць у іншых жыццёва неабходных для чалавека месцах. Уявіце, колькі дадатковых грошай атрымае бюджэт нашай краіны! І тады мы сапраўды абыдземся без крэдытаў гэтых «загніваючых» капіталістаў.

Дарэчы, нядаўна «наш доро-

Радкі з лістоў

Шчыра кажучы, я ўжо стаўся жыць у нашай чырвона-зялёнай краіне. Мне 26 гадоў, але я не бачу тут для сябе ніякай перспектывы, хаця і маю вышэйшую адукацыю. Трэба, відаць, ехаць «за бугор».

Аляксей В., г. Брэст

гой» прэзідэнт не абмінуў сваёй увагай мой родны горад і прыехаў, у прыватнасці, на баваўняны камбінат, дзе працую і я. Цэлы тыдзень перад тым «рабятшычы жэншчыны» мылі, чысцілі і фарбавалі ўсё, што толькі можна было. А вось сустрацца са сваім кумірам, пагаварыць ці хоць бы глянуць здалёку ў праўдзівыя вочы свайго прэзідэнта, за якога яны галасавалі, ім так і не дазволілі. Ну, няхай бы ўжо сабе «бэнэфаўцаў», такіх, як я, закрылі б у якой майстэрні на замок, каб не высюваліся падчас побыту на прадпрыемстве Рыгорава. А то ж, «понимаеш», патэнцыйных выбаршчыкаў, пры-

ДЗЯКУЮ РЭДАКЦЫІ за вельмі цікавыя артыкулы пра змаганне польскай «Салідарнасці». У нас пра гэта практычна нічога не пісалі: ні ў 80-я гады (тады была цензура), ні цяпер (па вядомых прычынах). Таму для многіх людзей, у тым ліку і для мяне, вашыя публікацыі — сапраўднае адкрыццё «Салідарнасці». Нам трэба вучыцца ў палякаў, якія паспяхова змагаліся з дыктатурай у нашмат горшых умовах, чым нашыя цяперашнія.

Сяргей ПЯТРОЎСКІ,
г. Мінск

ДЗЕНЬ ДОБРЫ, паважаная рэдакцыя! Мяне завуць Аляся. Я вучуся ў школе, пішу вершы, размаўляю на беларускай мове і шчыра не разумею нашу ўладу. Вашую газету я чытаю не вельмі часта (з-за бацькоў), але, калі яна трапляе да мяне, — гэта сапраўднае свята.

Аляся Т.,
г. Мінск

хільнікаў палітыкі кіраўніка дзяржавы не падпусцілі блізка да прэзідэнта, не далі паскардзіцца добраму «царю-батошке» на ягоных няверных «опричников-слуг» з адміністрацыі прадпрыемства і гарадской «вертыкалі», якія крыўдзяць «простых» людзей. Ці то «всенародноизбранный» стаў бацьца свайго народа, ці то дырэктарскі корпус баіцца згубіць свае хлебныя месцы — я так і не даведаўся. І яшчэ аднаго я не магу зразумець. Куды прыехаў Лукашэнка — ці то на баваўняны камбінат, які выпускае тканіны, ці то на «зону», бо ў чаканні картэжу аўтамабіляў і прэзідэнцкага верталёта працо-

ўных не выпускалі за тэрыторыю цэхаў нават паабедаць?

Памятаю, як пасля абрання на сваю пасаду, увосень 1994 года, першы прэзідэнт Рэспублікі Беларусь упершыню прыехаў на маё роднае прадпрыемства і паабяцаў вырашыць «женский вопрос». Тады ён яшчэ «размаўляў з народам», і вакол яго не круцілася столькі ахоўнікаў. З таго часу прайшло амаль 4 гады, і, тым не менш, наш гігант лёгкай прамысловасці як прастойваў на 70%, гэтак і прастойвае цяпер, нягледзячы на тое, што прэзідэнт паабяцаў «запустить заводы».

Аляксей РЫМАРУК,
г. Баранавічы

РАСПОРЯЖЕНИЕ
Председателя Палаты представителей
Национального собрания Республики Беларусь

3 августа 1998 г. № 62-Р

О командировании депутата Палаты представителей
Национального собрания Республики Беларусь Кулаковского Ю.А.
и сопровождающего лица на Украину

1. Командировать депутата Палаты представителей Национального собрания Республики Беларусь Кулаковского Юрия Александровича на Украину (г. Ялта) с 31 августа по 6 сентября 1998 года для участия в конференции «Права человека: свобода от бедности».

Командировать на Украину (г. Ялта) с 31 августа по 6 сентября 1998 года сопровождающее лицо — ведущего специалиста отдела по обеспечению деятельности Постоянной комиссии Палаты представителей по правам человека и национальным отношениям Смагина Ольгу Владимировну.

2. Принять к сведению, что все расходы, связанные с поездкой Кулаковского Ю.А., оплачиваются за счет средств Программы развития ООН.

3. Финансирование поездки Смагина О.В. (проезд, проживание, суточные) произвести за счет сметы расходов на содержание Палаты представителей Национального собрания Республики Беларусь.

А.Малюфеев
А.МАЛЮФЕЕВ

Шаноўная рэдакцыя!

Дасылаю вам копію распараджэння таварыша Малафеева. На мой погляд, гэты дакумент яскрава сведчыць пра марнаванне народных грошай. Мяркуюце самі: навошта ў Ялце «змагару за правы чалавека» таварышу Кулакоўскаму яшчэ і «сопровожающее лицо» ў асобе Вольгі Смагінай.

І.М., г. Мінскі

Information and Research Specialist

The representative office of the Washington D.C.-based educational organization IREX invites applications from qualified candidates for the position of Information and Research Specialist. IREX (International Research and Exchanges Board) is a non-profit organization that has been operating in Central and Eastern Europe and the former Soviet Union for 30 years. It administers a variety of study and training programs, including technical assistance for journalists under the Professional Media Program, which is financed by the U.S. Agency for International Development.

The duties of the Information and Research Specialist will include, but are not limited to:

- Developing and managing IREX' Information Resource Center for Journalists in Minsk
- Expanding and maintaining a collection of printed materials for journalists to use for reference and research.
- Searching the Internet on your own initiative and upon request for useful and relevant Web sites and articles that journalists can use for research and reprint.
- Training and assisting journalists in using the Resource Center's services and materials.
- Establishing a working relationship with other libraries to help journalists find the information they need.
- Coordinating the activities and new materials and services of the Resource Center with other programs of IREX/Minsk.

The ideal candidate will have the following qualities:

- Knowledge of and serious interest in journalism. Experience in journalism preferred.
- Fluency in English, Russian and Belarusian.
- Excellent communication skills and the ability to work well with others.
- Organization skills, curiosity and flexibility.
- Experience in using computers and the Internet.
- Understanding of library maintenance principles.

Interested candidates should submit a CV, the names and contact information for three references and a letter of no more than 1 page explaining why you are interested in this position. All materials should be in English. Applicants with journalism experience also should submit three clippings of their work.

Send application materials by September 15 to: Minsk 220005
POB 90
IREX/Minsk

e-mail: irex@irex.minsk.by

Fax: 017-229-2987

КАДРЫ

Мінск амаль як Ольстэр:
камуфляж, аўтаматы, сабакі...

Опора президента

Валерий КАРБАЛЕВИЧ

Лукашенко с большой ностальгией вспоминает систему государственного управления в СССР, жалеет о ее разрушении и пытается восстановить наиболее существенные элементы. Поэтому не случайно с каждым годом его правления возрастает роль силовых структур и прежде всего спецслужб. Они становятся опорой режима, существенным фактором его жизнеспособности, главным звеном государственной власти.

Уже через полгода после вступления в должность Лукашенко заявил: «Я готов поддержать МВД, КГБ и армию..., потому что они — опора президента во всех сферах», «Вертикаль создана. Опора сделана на КГБ, МВД». Выступая на коллегии КГБ 20 декабря 1996 г., он констатировал: «Сотрудники спецслужб являются ядром белорусского общества», «КГБ — основа сильной президентской власти», «Моя судьба как политика тесно связана с КГБ».

Укрепление силовых структур стало важнейшим направлением политики президента. Сегодня в стране действуют семь служб с правом ведения оперативно-розыскной деятельности. Причем некоторые из них с весьма сомнительной правовой основой. Так, до мая 1998 г. деятельность Службы безопасности президента не регламентировалась законами. А между тем активно участвовала в репрессиях оппозиции, начиная с апреля 1995 года, когда насильственно были депортированы из зала парламента 19 депутатов, объявивших голодовку.

Полицейское государство

Беларусь все больше становится похожей на полицейское государство. В органах МВД служит около 120 тыс. человек, что превышает численность вооруженных сил страны в 1,5 раза. Количество работников органов внутренних дел на душу населения у нас в 4,5 раза больше, чем в соседней Польше (100 тыс. полицейских на 48 млн. жителей).

Резко возросло финансирование этих структур. Удельный вес расходов на содержание органов внутренних дел в общей сумме расходов государственного бюджета составлял в 1994 г. 2,6%, в 1995 г. — 4,08%, в 1996 г. — 4,6%. Соответственно на органы государственной безопасности: 1994 г. — 0,44%, 1995 г. — 0,7%, 1996 г. — 0,8%. В последние два года определить подлинные расходы на силовые структуры, спецслужбы стало сложно ввиду существования у главы государства нескольких бюджетов.

Такое огромное внимание деятельности спецслужб обусловлено тем, что их функции в нашем государстве намного шире, чем в демократической стране. Убежденность Лукашенко в том, что все общественные проблемы можно решить административно-командными методами, трансформировалась во вполне определенные задачи, которые поставлены перед КГБ и МВД. В частности, на их плечи взвален целый комплекс экономических проблем. Так, милиции по-

ручено стать важным инструментом поддержания валютного курса (борьба с «менялами»). А председатель КГБ Мацкевич в качестве недостатков деятельности комитета отмечал слабую помощь в продвижении продукции белорусских предприятий на внешний рынок.

Лукашенко вернул спецслужбам те функции, которые они имели в СССР. Принятый недавно закон «Об органах государственной безопасности Республики Беларусь» предусматривает, что КГБ, как и в советские времена, является одновременно спецслужбой, правоохранительным органом и органом государственного управления.

Живут и работают «по Дзержинскому»

Беларусь — единственная посткоммунистическая страна, где КГБ сохранил свое прежнее название. Что очень знаменательно. Не только не скрывается, а настойчиво выпячивается историческая преемственность нынешних белорусских органов госбезопасности с их зловещими предшественниками. В 1997 г. в РБ на официальном государственном уровне торжественно отметили 80-летие ВЧК-КГБ и 120-летие со дня рождения Дзержинского. Председатель КГБ Мацкевич объявил, что белорусские чекисты будут действовать под девизом «Жить и работать по Дзержинскому». Со всем не случайно в государственных газетах появилась статья Залесского, оправдывающая сталинские репрессии. А прокуратура получила задание разрушить единственный официально признанный в Беларуси символ тоталитаризма: доказать, что в Куропатах расстреливало не НКВД, а гестапо.

После ноября 1996 г. власти перестали маскировать, что одним из важнейших направлений деятельности спецслужб является борьба с политическими противниками режима и лично президента. Через месяц после референдума председатель КГБ Мацкевич поставил перед своим ведомством задачу не пропустить попытки политической оппозиции реанимировать свои структу-

ры и дестабилизировать обстановку в стране.

Но спецслужбы борются не только против оппозиции. Они занимаются всеобщим политическим сыском, проверкой лояльности, поиском компромата на высших должностных лиц. При этом спецслужбы не ограничены никакими законами. Уже не раз Лукашенко с обескураживающей наивностью, как бы мимоходом давал понять, что ведется прослушивание представителей оппозиции, депутатов. Летом 1996 г. на совместном заседании Кабинета министров и Совета безопасности Лукашенко, желая похвалить главу правительства Чигиря, простодушно заявил, что тот даже дома в частных разговорах с женой не позволяет себе критиковать президента. А «признание» президента в прослушивании разговоров западных послов вызвало международный скандал.

А судьи кто?

Понятно, что создаваемое Лукашенко государство не может быть правовым по определению. Отчасти это обусловлено воинствующим правовым нигилизмом самого президента. Он относится к праву в полном соответствии с социалистическими традициями. Его представления, основанные, как и у всех советских людей, на уважении не к закону, а к начальству, остаются на уровне обыденного сознания. Он уверен, что если президент «всенародно избранный», то может делать все, что заблагорассудится. Отсюда его откровения. «Закон этого не разрешает мне делать. Честно говоря, я пошел на нарушение закона» (Звезда, 24 сентября 1994 г.). «Я обложен этими законами. Я не посмотрю ни на закон, ни на что» (Из выступления президента перед ветеранами 2 февраля 1995 г. — Свобода, 1995, № 6).

«Порой приходится спасать государство, нарушая закон» (Из беседы Лукашенко с работниками завода «Горизонт» — Советская Белоруссия, 15 мая 1996 г.). «Если только хоть маленькая будет зацепка, я вам обещаю — без суда и следствия всех до единого, кто причастен к этому — в каталажку» (Из выступления президента по Белорусскому телевидению 20 июня 1996 г.). «Да разве я буду глядеть на какие-то законы, если страдает рядом человек?» (Из интервью Лукашенко группе российских журналистов 15 мая 1998 г. — Белорусский рынок, 1998, № 19).

Лукашенко объявил, что принцип разделения властей стал угрозой для нашего государства. Еще два года назад президент выдвинул оригинальную по новизне и новаторству концепцию о «стволе» (президентская власть), на котором должны расти остальные «ветви»

власти (законодательная и судебная). После ноябрьского референдума этот доморощенный ботанический мутант начал усыхать. «Ствол» эволюционировал в столб с обрубленными ветками.

Еще в июле 1996 г. в беседе с журналистами, отвечая на вопрос о взаимоотношениях с судебной властью, Лукашенко сказал: «Здесь дело обстоит несколько проще, ведь по Конститу-

ции она является фактически президентской. Да, декларирована самостоятельность судов, но назначает и снимает судей с занимаемых должностей, кроме членов Верховного суда, президент. В силу этого президенту проще проводить свою политику через судную власть» (Советская Белоруссия, 12 июля 1996 г.). Напомню, что речь шла о старой Конституции, где власть президента еще чем-то ограничивалась.

Теперь суды оказались в полной зависимости от президентской вертикали, начиная от назначения судей до обеспечения их помещением, транспортом, предоставления им жилья. Что касается последнего, то президент летом 1997 г. своим указом объявил квартиры, выделяемые вертикалью судьям, служебным жильем со всеми вытекающими отсюда правами на него. Чтобы ни у кого из судей не возникало соблазна поиграть в независимость.

Таким образом, функции судебной власти у нас иные, чем в правовом государстве. Она служит не столько закону, сколько исполнительной власти, является инструментом в ее руках. Иллюстрацией этого могут служить многочисленные примеры судебных процессов над представителями оппозиции, о чем много писали независимые газеты.

Совершенно не стыкуется с самим понятием права и тот факт, что президент своим указом созывает всебелорусский судейский «партхозактив» (съезд) и дает указания

судьям. Лукашенко, как строгий начальник среди своих подчиненных, отчитал их за либерализм, указал на ошибки при вынесении приговоров и предупредил, что поступающие к нему жалобы на деятельность судов находятся на особом контроле. Он потребовал от судов еще более тесного «взаимодействия с исполкомами».

Таким образом, с самого начала своего правления Лу-

ния на коротком поводке у владетеля всех звеньев номенклатуры. В противном случае бюрократия выйдет из-под контроля и превратится в самостоятельную политическую силу со своими собственными интересами, действующую автономно от «батьки» и даже диктующую ему свою волю. Так было во времена Брежнева и отчасти уже в независимой Беларуси в период правления Кебича.

кашенко взял курс на ликвидацию правового государства. Постепенно сила права в стране была заменена силой. Кульминацией этого процесса было незаконное введение новой конституции в ходе референдума 24 ноября 1996 г.

Репрессии

Они выполняют несколько функций. Одна из них — внедрение в общественную жизнь фактора страха. Причем не только для запугивания ныне действующих или потенциальных противников режима. Страх должен стать важным фактором экономической жизни. В рамках формируемой экономической модели роль материальных стимулов, которые в нормальных хозяйственных условиях являются основным двигателем развития, сильно ограничена. Опыт строительства социализма в СССР показывает, что в какой-то мере их можно заменить энтузиазмом и страхом. Для энтузиазма нужна великая идея и совсем другие исторические условия. Ничего этого сейчас нет. Остался фактор страха. В 30-е гг. «борьба с вредительством» выполняла важную хозяйственную функцию. Сегодня с помощью страха президент пытается заставить работать умирающую экономическую модель, выжимая из нее последние соки. Его действия по-своему логичны. Либо менять систему, либо закручивать гайки и строить лагерь.

В условиях авторитарного режима, когда контроль над правящей элитой со стороны общества отсутствует, репрессии нужны и для удержа-

Быть сегодня в Беларуси руководителем — самая опасная профессия. Арест Винниковой должен был запугать всех банкиров. Периодически «прореживают» директоров предприятий (наиболее известные примеры: суд над директором бобруйского «Фандока» Тарановым, суд над директором могилевского «Магатека» Семеновым). Арест председателя АО «Рассвет» Старовойтова стал предупреждением всем председателям колхозов. А наручники на руках министра сельского хозяйства Леонова — это угроза всей правящей верхушке. Все хозяйственные руководители работают в условиях перманентного террора контролирующих органов. Начальство у нас всегда не любило. Доказать, что именно оно виновато в плохой жизни народа, труда не составит. Любые, самые жесткие меры Лукашенко против руководителей пройдут под бурные овации его электората.

И тем не менее попытка восстановить старую советскую модель управления государством рано или поздно обречена на провал. Эта политика находится в вопиющем противоречии с объективными общемировыми тенденциями. Саморазложение тоталитарной системы и стихийное развитие гражданского общества, идущее вопреки ожесточенному сопротивлению властных структур, зашло настолько далеко, что остановить эти процессы невозможно, даже если превратить всю страну в ГУЛАГ. Второй раз историю можно повторить только в виде фарса.

Немцова съели олигархи?

Борис Немцов сказал *Financial Times*, что в России сейчас существует клика российских магнатов. К числу таких олигархов, по Немцову, в первую очередь относится Борис Березовский. По словам бывшего вице-премьера, правительство Кириенко намеревалось начать процедуру банкротства и приступить к взятию под государственный контроль крупных промышленных компаний, прежде всего нефтяных. Отставку правительства Немцов связывает с тем, что «олигархи почувствовали угрозу собственным финансовым империям» и добились от президента согласия на замену кабинета министров.

Тем временем в Москве рассказывают такую историю смены кабинета министров. Кириенко: «Я удержу доллар на 9 рублях». Черномырдин: «Я удержу — на 7». Ельцин: «Удерживай».

Недавно социал-демократическая партия Германии сделала заявление, что власть в России захватила олигархия, а канцлер Коль виноват в том, что «Россия потеряна для демократии».

Россия — Ангола

Крупный должник — вечная забота кредитора

В 1975 году после революции в Португалии Ангола получила независимость. Одной из первых стран, признавших республику, стал Советский Союз. У власти в Народной Республике Ангола находилась просоветская МПЛА — Партия труда.

По Договору о дружбе и сотрудничестве, подписанному в октябре 1976 года, Советский Союз оказывал Анголе экономическую и военную помощь. Долг Анголы за эту помощь к распаду Союза оценивался от 6 до 10 миллиардов долларов.

В феврале 1992 года в Республике Ангола (уже изынявшей из своего названия слово «народная») с кратким визитом побывал министр иностранных дел России Андрей Козырев. Козырев предложил Анголе сотрудничать на новой и непривычной для нее основе — взаимовыгодной. После этого экономические отношения между двумя странами благополучно сошли на нет. Но политические интересы России в Анголе остались.

Ливившись поставок советского оружия, правящая партия стала более уязвимой перед скрывавшейся до этого в джунглях экс-маоистской организацией УНИТА. После вывода из страны ограниченного контингента кубинских войск в Республике Ангола с новой силой вспыхнула гражданская война.

В 1994 году при посредничестве ООН и участии наблюдателей от Португалии, России и США между УНИТА и правительством Анголы были заключены мирные соглашения. Для контроля за выполнением соглашений была учреждена миссия наблюдателей ООН.

Препятствием «на пути претворения в жизнь всеобъемлющих мирных договоренностей» и поводом к бесконечному продлению мандата миссии стало нежелание УНИТА разоружиться. УНИТА финансировала свои войска незаконной продажей алмазов, добываемых на контролируемых территориях, и не собиралась расставаться с этим бизнесом.

Весной 1997 г. представители УНИТА вошли в правительство Анголы, летом формально завершилось создание единой национальной армии, а в марте 1998 правительство признало повстанцев в качестве политической партии. Но УНИТА по-прежнему имеет по всей территории страны превосходно организованные, укомплектованные и оснащенные современной техникой компактные военные формирования — не менее 10 тысяч штыков. Летом 1998 года антиправительственные силы заняли 55 населенных

пунктов. Причина обострения ситуации — потеря УНИТА контроля над долиной реки Куанго в провинции Северная Лунда — главном алмазодобывающем районе страны.

В июне 1995 года в республику был направлен аэромобильный отряд сухопутных войск России для содействия работе Контрольной миссии ООН.

В составе российской авиационной группы (РАГ) около 130 российских вертолетчиков. Экипажи 14 Ми-8 дислоцированы по шести региональным аэродромам: от Лубанго до Уиже. В Анголе служат лучшие летчики авиации сухопутных войск России, летавшие над Афганистаном, Карабахом, Приднестровьем, Абхазией, обеими Осетиями и Чечней.

В июле 1996 года в Анголу прибыл заместитель нового министра иностранных дел России Евгения Примакова — Виктор Посуляков, чтобы обсудить вопросы «оживления двустороннего сотрудничества». Сотрудничество «оживлялось» довольно своеобразно: в ноябре 1996 значительная часть долга была списана по закрытому соглашению о реструктуризации. Оставшаяся часть Ангола должна была оплатить в твердой валюте, но не нашла денег.

1998 год стал решающим в отношениях двух стран. В качестве оплаты долга России была предложена доля в алмазном бизнесе Анголы.

Добычей алмазов в Анголе занимается российская акционерная компания «Алмазы Россия-Саха» («АЛРОСА»). Она вкладывает средства в разработку крупнейшего в мире месторождения «Катока», запасы которого предварительно оцениваются специалистами в 200 млн. карат, что эквивалентно 15 млрд. долларов. Компания «АЛРОСА» владеет 32,8% в уставном капитале СП *Sociedade Mineraria de Catoca*, обладающем правами на разработку этого месторождения.

По-видимому о разработке месторождения алмазов шла речь и в секретных протоколах 1996 г. Через полгода после их подписания была запущена горно-обогатительная фабрика, оснащенная целиком российским оборудованием.

Подготовлено по материалам зарубежной печати

Террорист номер один: Осама Бен Ладен

Агентство «Ассошиэтед Пресс» рассказывает о личности нового главного врага США — Осамы Бен Ладена, на которого возлагают ответственность за взрывы американских посольств в Кении и Танзании. Это саудовский миллиардер, который возглавляет разветвленную сеть исламских террористов, с благословения талибов базирующихся в Афганистане с 1996 года.

Осама Бен Ладен — сын саудовского строительного магната. В 80-е годы, как и многие другие состоятельные саудовцы, он приехал в Афганистан, чтобы сражаться с СССР на стороне моджахедов. Ладен быстро завоевал репутацию смелого и решительного человека. Закупленные им бульдозеры использовались для прокладки партизанских троп в горах, на его деньги рекрутировались тысячи наемников из Египта, Ливана, Турции и других стран.

После падения Кабула он вернулся в Саудовскую Аравию, где начал критиковать власть, которая «продалась неверным». Критика стала еще более резкой после развертывания в стране американских войск во время войны в Персидском заливе.

В 1991 году он вынужден уехать в Судан, где инвестирует средства в животноводство, сельское хозяйство, экспорт, строительство плотин и дорог. Однако это не мешает его деятельности иного рода.

Считают, что в 1992 приказ о покушении на граждан Америки

в двух гостиницах Адена, в Йемене, отдал именно он.

Ему приписывают и нападения на американских солдат в Сомали в 1993 году, во время миротворческой операции. В этом же году Саудовская Аравия лишает его гражданства.

В 1995 на него возлагали ответственность за террористический акт в Саудовской Аравии, направленный против американских военных.

Аналитики и Государственный департамент считают Бен Ладе-

Кстати

По данным опроса, проведенного американской телекомпанией «Эй-Би-Си», 80% американцев одобряют нанесение ракетных ударов по объектам в Судане и Афганистане.

Причем 64% полагают, что это было сделано «главным образом в целях борьбы с терроризмом», а не для того, чтобы увести с первого плана скандал с Моникой Левински.

30% придерживаются противоположного мнения и считают, что в жизнь был воплощен сценарий фильма «Влиятельные люди», в котором американский президент затевает войну с оплотом терроризма — Албанией, дабы отвлечь внимание граждан от своих сексуальных похждений. Но что бы там ни было, «Моникагейт», похоже, не смог подорвать доверие американцев к своему президенту.

65% опрошенных высказываются одобительно о деятельности Клинтона, его рейтинг вырос на 5 пунктов и оказался самым высоким за последние 4 месяца.

68% поддерживают президента в его борьбе с экстремизмом.

Правда, только 24% считают его человеком честным и достойным доверия.

Зато 55% находят, что история Левински мешает ему полноценно работать.

на одним из самых активных спонсоров и организаторов исламского терроризма во всем мире.

С 1996 года он обосновался в Афганистане. Редкие иностранцы, которые с ним встречались, говорят о нем, как о скромном, даже застенчивом человеке. Он редко дает интервью. Правда, разрешает себя фотографировать.

Ему около 40 лет. У него по меньшей мере 3 жены.

Из своей штаб-квартиры в

Афганистане он рассылает по факсу фатвы, в которых клеймит США, солдаты которых одним лишь своим присутствием в Саудовской Аравии оскорбляют святыни ислама, и их лучшего союзника — Израиль. В фатве, распространенной в феврале этого года, он писал: «С божьей помощью мы призываем каждого правоверного мусульманина, который хочет получить Божественное вознаграждение, внять Его приказу и убивать американцев и брать их деньги, где это возможно и когда это возможно».

По данным пакистанской англоязычной газеты «Ньюз» Бен Ладен заявил о своей непричастности к взрывам у зданий посольств США в Кении и Танзании. Для этого Бен Ладен связался с редакцией газеты еще до нанесения ракетных ударов по объектам в Судане и Афганистане. «Ньюз» утверждает, что о местонахождении Бен Ладена ничего не известно: разговор происходил по спутниковому телефону, и не напрямую, а через руководителя «Египетского исламского джихада». Однако свой призыв к священной войне против евреев и американцев за освобождение исламских святынь он повторил еще раз.

Валерия ШАБАЕВА

Так боролась «Солидарность»

«Малый конспиратор»

Эта маленькая брошюра вобрала в себя почти 40-летний опыт польского сопротивления коммунистической диктатуре. Появившись на свет в начале 80-х, когда диктатура достигла своей кульминации, книга стала безусловным бестселлером подполья. Ее достоинства были очевидны для поляков тогда и очевидны сегодня для нас. «Малый Конспиратор» — это своеобразный «курс выживания», практическое руководство для тех, кто решил сопротивляться диктатуре и намеревается это делать как можно дольше.

Начало

Никого не нужно убеждать, что если общество переступило барьер страха, то это случилось благодаря демонстративной открытой деятельности одиночек.

Только сопротивляясь, можно быть уверенными, что независимая общественная организация, которую мы создали, не будет вскоре разрушена. Невозможно обозначить границу компромисса с красными, допустимую для обеих сторон. Красный знает только правило пальца и руки: дай ему кончик пальца — и не заметишь, как потеряешь руку. В основе сопротивления лежит факт, что наиболее нелегальной в Польше является сама власть и ее действия. Власть не только не придерживается Декларации прав человека, которую ратифицировала, или своей Конституции, но даже инструкций, обязательных для собственной полиции. Таких, например, как запрет на применение дубинок в закрытом помещении.

Подполье

Идеал полной конспирации всем известен: закрыться в четырех стенах и ничего не делать, чтобы вас не «накрыли». Сопротивление заключается не в том, чтобы сидеть и рассылать связанных во все стороны света.

Конспиратор, разыскиваемый полицией, — это не «человек, за которым ходят», а тот, о котором ГБ не знает, где он живет и где бывает.

Конспирация существует на поверхности, но не той, по которой ходят гебисты. Следует радоваться каждому жесту солидарности и действовать так, чтобы молчаливое большинство отождествляло себя с нами, но не надо рассчитывать на привлечение его к подпольной работе. Весь народ может сопротивляться только в патриотических книжках.

Однако опасайся убеждения, что конспираторов можно отделить от тех, для кого они работают. Не обманывая себя и не лги обществу, знай, что на явный риск идут немногие.

Деньги

Самопожертвование и общественная работа — это признак коммунизма. Помни: за хорошо выполненную работу нужно хорошо платить. Коммунисты уничтожили культуру труда недоплатой, вынуждая работать полубесплатно.

Нужно твердо требовать и платить так, чтобы наши сотрудники могли нормально жить. Стыдливое отношение к деньгам

(«ведь не за деньги сопротивляемся») — излишняя напускная добродетель. Красные все равно считают, что нам платит ЦРУ.

Газеты

Газеты — цель и средство работы. Для начинающих газета — это средство сопротивления. Страх и его преодоление можно измерять по стопкам укрываемой и переносимой газеты. Сеть распространения является вначале главным источником информации, денег, материалов.

Полиция

В отношении подпольщика к полиции должна быть дистанция. Полиция не всевидяща, но и не является бандой стоеросовых дубов с садистскими наклонностями. Это один из старейших мировых институтов, и его ум следует оценить прежде, чем ты извечным ритуальным движением сдашь ремень и шнурки арестанта.

Сидение

Даже сидя в тюремной камере, мы можем быть сильны воспоминаниями, верой в тех, кто нам доверял и кто вместе с нами борется за нашу свободу. Проходя воротами тюрьмы, надо думать, что все начинается сначала, а не что все кончилось.

И не надо ломаться в результате разговора за столом гэбешника, «потому что есть жена и дети».

Наша солидарность — это солидарность с другими людьми, которые тоже имеют жен и детей.

Культура

Борьба с красными сопровождается конфронтацией в сфере культуры в широком смысле. Вызов, который нам брошен, звучит так: «Кто быстрее поддастся советизации — ты или аппарат насилия?».

Сила и слабость красного в его бюрократической рутине.

Мы должны победить их в области культуры: быть современнее, изобретать новые способы сопротивления, опережать коммунистов, создавая им новые поля сражений.

Свобода

Уровень нашей свободы зависит только от нашего сопротивления. Об этом должен помнить каждый, кто встал на путь оппозиционной деятельности. По-марксистски свобода — это понимание необходимости несвободы.

Мы же считаем, что свободы имеем не столько, сколько нам дают, а столько, сколько мы сами берем.

У каждого Сопротивления начало идет трудно. Но когда люди преодолевают страх, они взламывают дверь тюрьмы, в которой были заперты. А затем высадают следующую. И следуют.

И улыбаются друг другу.

Свобода — не то, во что нужно только верить. Свободу нужно испытывать практически.

Кирилл КУДРЯВСКИЙ
(Продолжение следует.
Начало в №№ 85—89)

Авантуры лекаркі Саламеі

Уладзімір АРЛОЎ

Калі заходзіць гаворка пра славетных у беларускай гісторыі жанчын, звычайна гучаць імёны княгіні Рагнеды, святых Еўфрасінні Полацкай і Сафіі Слуцкай. Але ў нашай мінуўшчыне ёсць яшчэ адна асоба, якая, прызнаемца шчыра, не вылучалася цнатлівасцю і хрысціянскай дачыненнасцю, але ў свой час праславіла радзіму на велізарных еўрапейскіх абшарах ад Сафіі і Стамбула да Вены і Пецярбурга. Імя гэтай нашай суайчынніцы цалкам натуральна выглядае ў пераліку такіх знакамітых авантурыстаў XVIII стагоддзя, як Казанова і Каліёстра або граф Сен-Жэрмен і герцагіня Кінгстон.

3 Навагрудка – у Стамбул

Саламея Рэгіна Русецкая з'явілася на свет у 1718 годзе ў Наваградскім ваяводстве Вялікага Княства Літоўскага. Дзяцінства скончылася даволі рана: у няпоўныя чатырнаццаць гадоў бацька Яўхім выдаў Саламею замуж за лекара Якуба Гальпіра, разам з якім яна ў хуткім часе апынулася ў Стамбуле.

Ужо ў раннія гады наша гераіня вызначалася своеасаблівымі захапленнямі, у прыватнасці, як прызнавалася потым у сваіх мемуарах, «вельмі любіла страляць і заўсёды ў дарозе мела пры сабе ў карце пісталеты і стрэльбы».

У турэцкай сталіцы ў юнай жонкі лекара, апрача ўсяго іншага, выявілася схільнасць да медыцыны. Напачатку яна прыглядалася, як практыкаваў муж-акуліст, потым пазнаёмілася з яшчэ адным спецыялістам з Вавілона, а нейкі ўражаны яе прыгажосцю і разнастайнымі талентамі палонны італьянец падараваў Саламею пару медычных даведнікаў і навучыў выпісваць на лаціне рэцэпты.

Самастойная практыка мела такі ўдалы пачатак, што сціплая наваградчанка хутка асмелілася рэкамендавацца «доктарам медыцыны і акулісткай». Гэта было вельмі дарэчы, бо муж памёр, пакінуўшы Саламею з маленькай дачкою.

Зрэшты, небяспека застацца самотнаю маладой, прывабнай і надзеленай вострым розумам удаве не пагражала. Неўзабаве яна ўжо мусіла ратавацца ад настойлівых заляцанняў венгерска-

Неўскі праспект у Пецярбургу.

га князя Ракачы, прычым па дарозе паспела выкупіць з турэцкага палону пяцёрых аўстрыйцаў. Адзін з іх, афіцэр Юзаф Фартунат дэ Пільштын, за якога давалася выкладзіць цэлыя трыста чырвонаў, стаў яе другім мужам.

У Нясвіжы было сумна

Пад прозвішчам Пільштыновай Саламея ў дваццаць гадоў паступіла на службу да вядомага ў айчынай гісторыі князя Міхала Радзівіла Рыбанькі і зрабілася, па сутнасці, першай у Беларусі прафесійнай лекаркай. Але для яе неўтаймоўнай натуре маленькі Нясвіж быў тым самым, што зацішная вясковая сажалка для акіянскага фрэгата.

Праз Вільню і Рыгу Саламея з цэлай валізкаю разнастайных рэкамендацый дабіраецца да Санкт-Пецярбурга і ўваходзіць у давер не да каго-небудзь, а да самой імператрыцы Ганны Іааннаўны, што тая пачынае называць яе не іначай, як «мой дружок».

Падарожніца-літвінка паўсюль робіць дакладныя і дасціпныя запісы, што пазней стануць асноваю яе аўтабіяграфічнага рамана. Гісторык знойдзе ў Пільштыновай цікавыя звесткі пра норавы расійскага царскага двара, характарыстыкі пецярбургскіх міністраў, фаварытаў і фаварытак. Адаючы належнае рэформам Пятра I, Саламея ўражана зазначае, напрыклад, што першы расейскі імператар змагаўся з разбойнікамі і іншымі ворагамі дзяржавы настолькі паслядоўна, што вынішчаў іх цэлымі сем'ямі, не шкадуючы і дзяцей-немаўлят.

Вяртанне з расейскай сталіцы прыносіць мала прыемнасці:

муж «зламаў шлюбную веру», пусціўшы на гэта некалькі тысяч золотых. Саламея вырашае знайсці ў Аўстрыі мужавых сваякоў і вярнуць хаця б грошы, заплачаныя падарункі і ляцці на крыдзячнага мужчыну.

Пан Езус дапамог

У Вене беларуская лекарка нараджае сына, і ў яе сэрцы зноў успыхваюць пачуцці да пакінутага Юзафа Фартуната дэ Пільштына. Яна купляе мужу багатыя падарункі і ляцці на крылах кахання назад у Беларусь, дзе муж падсыпае ёй у талерку моцнай атруты. «Пан Езус мяне цудоўна вылечыў, — з іроніяй піша ў сваім дзённымі Саламея, — але ў мяне павывальваліся зубы, вылезлі валасы, паламаліся пазногці, а ўся скура з мяне злупілася». Аднясем гэтыя прызнанні да разраду мастацкіх гіпербалаў, бо ў адваротным выпадку будзе не зусім зразумела, чаму мужава месца хутка заняў маладзейшы амаль на дзесяць гадоў каханак. Сярод яго даччынаў быў марна было б шукаць вернасць, больш таго: калі гаспадыня была ў ад'ездзе па сваіх лекарскіх клопатах, каханак на ўсялякі выпадак зачыняў яе сына ў цёмным склепе, забываючы даць яму нават хлеба з вадою.

Не вытрымаўшы гэткага сурогавага рэжыму, дзевяцігадовае дзіця памерла, а Саламея вырашыла ўцячы ад сардэчнага сябра праз Кіеў у Расію. Аднак каханы таксама заявіўся ў Кіеў і з плачам і паклонам і кінуўся сваёй абранніцы ў ногі. Ідылія доўжылася да таго моманту, пакуль малады каханак не застаўся сам-насам з куфрам, дзе Саламея хавала грошы. Расей-

скі генерал Лявонцьеў даў Пільштыновай дваццаць салдат з афіцэрам для пагоні, але злодзей паспеў уцячы.

На схіле свайго вірлівага жыцця Саламея знайшла сабе адносна ўтульную гавань у Стамбуле, дзе гандлявала віном, зёлкамі, а таксама славетнымі слюцімі паясамі. Праз нейкі час яе становішча зрабілася зусім зайздросным: яна заняла высокую пасаду лекаркі-акулісткі ў гарэме самога султана Мустафы і змагла нарэшце спакойна заняцца медыцынаю і літаратурнай творчасцю.

Пяць гадоў таму напісаны палітэксамі аўтабіяграфічны рамана Саламеі Пільштыновай быў выпушчаны ў беларускім перакладзе пад назваю «Авантуры майго жыцця» выдавецтвам «Мастацкая літаратура».

Гэты шчодра перасыпаны беларусізмамі, прымаўкамі і прыказкамі нашага народа творчытаецца з цікавасцю не меншай, чым які-небудзь прыстойны дэтэктыв. Загарнуўшы апошнюю старонку мемуараў, якія абрываюцца на разважаннях аўтаркі пра асаблівасці паводзін нашых айчынных вампіраў, адчуваеш шкадаванне, што гэты націкавейшы літаратурны помнік прыйшоў да нас з такім вялікім спазненнем.

Нягледзячы на доволі прыстойны пяцітысячны беларускі моўны наклад, «Авантуры...» Саламеі Пільштыновай-Русецкай даўно зрабіліся рарытэтам. Не выключана, што значную іх частку набылі сучасныя беларускія авантурысткі, якія ў пошуку прыгодаў і грошай цягнуцца ў вырай прыкладна тымі самымі маршрутамі, што і іх славетная папярэдніца.

Даты і лёсы

28 жніўня

1828. Нарадзіўся Леў Талстой — аўтар буйнейшага ў сусветнай літаратуры рамана «Вайна і мір» і ўласнай версіі Новага Запавету, за які быў адлучаны ад царквы. Праславіла графа і тое, што ён адмовіўся ад значнай часткі маёмасці і пераняў лад жыцця простых сялянцаў.

1861. Нарадзіўся стваральнік беларускага нацыянальнага прафесійнага тэатра, акцёр і рэжысёр Ігнат Буйніцкі.

1940. Упершыню ў амерыканскім горадзе Ньюпорт кіроўца аўто быў асуджаны на турэмнае зняволенне за перавышэнне хуткасці.

1988. На амерыканскай авіябазе ў Рамштайне (ФРГ) адбылася буйнейшая катастрофа ў гісторыі авіяцыйных шоу: над натоўпам глядачоў (а іх было 300 тыс.) у паветры сутыкнуліся тры італьянскія знішчальнікі. Загінулі 30, былі параненыя 500 чалавек. Гэта было апошняе авіяшоу ў германскім небе: улады забаранілі праводзіць іх надалей.

1996. Развод прынца Чарльза і прынцэсы Дыяны.

29 жніўня

1949. Савецкі Саюз правёў першае выпрабаванне ядзернай зброі. Магутнасць узрыўнога прыстасавання была ад 10 да 20 кілатонаў.

1958. Нарадзіўся знакаміты амерыканскі эстрадны спявак Майкл Джэксан — сімвалічная постаць сучаснага шоу-бізнесу: ці то чорны, ці то белы, ці то мужчына, ці то жанчына (дзякуючы шматлікім пластычным аперацыям некалі чарнаскуры хлопец запазычыў аблічча кіназоркі Элізабэт Тэйлар).

1981. Брэсцкі электралямпавы завод выпусціў 3-мільярдную электрычную лямпачку.

1995. Прэзідэнт А. Лукашэнка падпісаў указ пра аб'яднанне дзяржаўнага Ашчаднага банка і акцыянерна-камерцыйнага «Беларусбанка». Старшынёй праўлення ААТ ашчадны банк «Беларусбанк» была прызначана Тамара Віннікава.

30 жніўня

1748. Нарадзіўся буйнейшы жывапісец Французскай рэвалюцыі, а потым прыдворны мастак Напалеона Жак-Луі Давід. Пасля вяртання да ўлады Бурбонаў быў высланы з краіны, бо ў свой час галасаваў, як дэпутат Нацыянальнага сходу, за пакаранне смерцю Людовіка XVI.

1881. Клемент Адэр запатэнтаваў у Германіі першую стэрэа-сістэму (ён меркаваў абсталяваць ёю тэлефонны апарат).

1918. Правая эсэрка Фані Каплан пасля мітыngu на адным з петраградскіх заводаў страляла ў Леніна і параніла яго ў шыю. Дарэчы, бацькі Каплан паходзілі з Рэчыцы. Па некаторых звестках, замах быў арганізаваны ВЧК, якой была патрэбная нагода для ўзмацнення «чырвонага тэрору».

1963. Для змяшэння рызыкі выпадковага пачатку ядзернай вайны была створаная «гарачая» тэлефонная лінія паміж Крамлём і Белым домам.

1981. У Тэгеране ў выніку арганізаванага апазіцыйнага выбуху ў канцылярый прэм'ер-міністра загінулі прэзідэнт Ірана М. Раджаі і прэм'ер-міністр М. Баханар.

1996. Спынілася вайна ў Чачні.

31 жніўня

1935. У СССР пачаўся г.зв. стаханаўскі рух: забойшчык шахты «Цэнтральная-Ірміна» ў Данбасе А. Стаханаў усталяваў сусветны рэкорд ручной здабычы вугалю (102 т за змену пры норме 7 т). 19 верасня Стаханаў павялічыў здабычу да 227 т. Кіраўніцтва СССР з радасцю ўхапілася за новы спосаб звышэксплуатацыі рабочых, згодных працаваць амаль бясплатна дзеля рэкордаў. Ужо ў лістападзе ў Маскве адбылася Усесаюзная нарада стаханаўцаў.

1941. Завяршыўся захоп Беларусі нямецкімі войскамі. На працягу чэрвеня—жніўня ў Чырвоную армію паспелі мабілізаваць больш за 500 тыс. чалавек, больш за 35 тыс. коней і 2,5 тыс. аўтамашын. У Расію былі вывезеныя каля 120 заводаў і 5 тыс. трактараў, 94 тыс. тон зерня і 674 тыс. галоў жывёлы.

Падрыхтаваў
Юрась БАРЫСЕВІЧ

АФІША

«Жар-птушка» прылятае ў верасні

Тэатры

У самым канцы мінулага тэатральнага сезона ў Тэатры оперы і балета адбылася прэм'ера балета І. Стравінскага «Жар-птушка». Гэта была адна з найбольш цікавых тэатральных падзеяў года. Тады, зразумела, на спектаклі ўдалося пабываць далёка не ўсім сталічным тэатралам. На жаль, Беларускі балет ужо пачынае новы сезон, і, зразумела, менавіта прэм'ерай. 2 верасня, у дзень адкрыцця 66-га сезона, тут пройдзе вечарына аднаактных балетаў Стравінскага — «Вясна свяшчэнная» і «Жар-птушка». На нашай сцэне гэтыя шэдэўры рускага «срэбнага веку» пас-

тавіў мастацкі кіраўнік Беларускага балета В. Елізар'еў.

У звычайным напружаным тэмпе працуе мінскі гумарыстычна-сатырычны тэатр «Хрыстафор», які сёлета першым адкрыўся пасля летняга перапынку. 29 жніўня на імпрэзе «Жэнефіс» глядачоў чакае сустрэча з лідэрам тэатра Яўгенам Крыжановскім, 30-га нас запрашаюць у падарожжа «Ад Чыжоўкі да Камароўкі», а 31-га ў тэатр могуць завітаць нават і тыя, хто бачыў абсалютна ўсе спектаклі «Хрыстафора» — у гэты вечар пройдзе праграма «Выбранае», якая складаецца з самых папулярных сцэнак і жарты, што палюбіліся публіцы за 10 гадоў ра-

боты тэатра. Нагадаю, што спектаклі «Хрыстафора» праходзяць у Палацы культуры прафсаюзаў, пачатак а 19-й гадзіне.

У Доме афіцэраў 1 верасня пройдзе «Камедыя», вядомая мінчукам вясёлая пастаноўка Малога тэатра. Пачатак а 19-й гадзіне, кошт квіткаў — ад 80 да 150 тысяч рублёў.

Эстрада

28 жніўня ў канцэртнай зале «Мінск» выступіць адзін з фаварытаў расійскай эстрады Валерыя Меладзэ. Праграма мае назву «Самба белага матылька», пачатак а 19-й гадзіне, кошт квіткаў — ад 400 тысяч да 2 мільёнаў рублёў.

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

КАДРЫ

НАВИНЫ

28 жніўня 1998 г., № 90

ПАНЯДЗЕЛАК

31 ЖНІЎНЯ

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00** Резонанс. **08.50** Телебарометр. **09.05** Потребительская корзина. **09.20** Премьера песни. **09.35** «Накануне будущего». **09.55** «Служу театру». **10.20** Здоровье. **10.45, 18.20** «Блистательные Азераки». **11.35** Бездельник. **12.05** Теленавигатор. **12.25** «А музыка звучит...». **13.00, 15.00, 18.00, 23.55** Новости. **13.10, 15.00** «А музыка звучит...». **14.10** К дню независимости Кыргызской Республики. **14.20** «Тепло Искы-Куля». **Д/ф. 14.40** Параграф. **15.10** Видеокурс французского языка. **15.35** «Девочка и океан». **16.00** Педагогический экран. **16.30** Регион. **17.00** Концертный сезон.

АЎТОРАК

1 ВЕРАСНЯ

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.25** Новости. **08.15** Музыкальный антракт. **08.30** «Будто свет далекой звезды...». **08.45** Потребительская корзина. **09.00** Мультиклуб. **09.30** «Земляки». **10.25, 18.20** «Блистательные Азераки». **11.15** Турбоэкспресс. **11.40** Бон тон. **12.05** Четвертое измерение. **12.30** Акколада. **13.10** «Песни арбатского двора». **14.15** «Расты, мальчик, расты». **Д/ф. 14.35** «Макаенка. 9». **15.15** «Девочка и океан». **15.40** «Первоклассный калейдоскоп». **16.00** ТВ — школе. Изобразительное искусство. 6-й класс. **16.30** Уроки Н.Новожиловой. **17.00** «Дорогой доброты». **17.30** Многоголосие. **19.10** Белорусский хит-парад. **19.20** «Сегодня с вами...». **20.05** Музыкальный салон. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Спикер-

17.35 Гости в дом. **19.15** Белорусский хит-парад. **19.25** «Сегодня с вами...». **20.05** Научная школа заменителей крови. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Понедельник с «Христотфором». **22.15** «Кафедра». **Х/ф. 1-я с. 23.25** Третий тайм.

ОРТ
17.00, 00.30 Новости. **17.20** «Роксолана — пленница султана». **18.00** Погода. **18.05** Час пик. **18.30** Угадай мелодию. **19.00** «Мы». **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.40** «Горец». **21.50** «Серебряный шар». **22.35** «Мальтийский сокол». **Х/ф. 00.40** Программа передач.

РОССИЯ
16.00, 19.00, 23.00 Вести. **16.30** «Первые поцелуи». **17.00** Любовь с первого взгляда. **17.35** Автоспорт. **18.30** «Марина роцца». **19.30** Подробности. **19.45** Сам себе режиссер. **20.15** «Диана и я». **Х/ф. 22.00** «Дживс и Вустер».

хата». **22.15** «Кафедра». **Х/ф. 2-я с. 23.40** Международные спортивные новости. **00.00** По страницам фестиваля «Минская весна».

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.30 Новости. **08.15, 17.20** «Роксолана — пленница султана». **09.00** «Мы». **09.45** Смехопанорама. **10.20** Домашняя библиотека. **10.30, 18.30** Угадай мелодию. **11.15** «Вместе». **14.20** «Тин-Тин идет по следу». **14.55** Частливый случай. **15.40** «Лето наших надежд». **Х/ф. 16.10** ...До шестнадцати и старше. **16.30** Вокруг света. **18.00** Погода. **18.05** Час пик. **19.00** Тема. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.40** «Доживем до понедельника». **Х/ф. 22.45** «Песня года». **23.40** Программа передач.

РОССИЯ
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. **07.00, 22.45** Дежурная часть. **07.15** Товары — почтой. **07.20** «Стронг» представляет. **07.25** На заметку. **07.30** Правос-

23.50 Дежурная часть. **23.45** Автошоу. **00.15** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00, 11.30, 23.20 Программа передач. **07.05, 13.00, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.20** Погода. **07.25** «Деревня Утка». **Х/ф. 08.50** А.Аверченко. «Литератор». **09.00, 11.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05** Консилиум. **09.35** «Старое танго». **10.05, 21.05** «Ришелье». **Х/ф. 4-я с. 11.05** «Вечный сон». **11.35** «Царская ложа». **12.15** «Без визы». **12.25** Про фото. **13.15** «Женщина-дьявол». Спектакль. **14.45** Вместе с Фадальей. **15.05, 18.55** Мультфильмы. **15.50** «Лукоморье». **16.10** «А не из Бруто ли Наполеон?». **16.40** Игрет оркестр «Филармония наций». **17.05** «2003». **17.10** «Имена». **17.40** Вижу цель! **18.05** «Дом на Волхонке». **19.15** Чудо-сказка. **19.50** Док. фильмы. **20.45** После новостей. **22.00** «Между любовью и любовью распят мой век». **22.45**

лавный календарь. **07.35** «Приключения пингвиненка Лоло». **08.15** Старая квартира. **09.10** «Санта-Барбара». **13.30** «Дикая утка». **Х/ф. 15.00** Мультфильм. **15.15** «Позвоните Кузе!» **15.30** «Башня». **15.55, 00.25** Прогноз погоды. **16.30** «Первые поцелуи». **17.00** Кроссворд. **17.30** «Доктор Марго». **Х/ф. 18.30** «Марина роцца». **19.30** Подробности. **19.45** «Добрый вечер!» **20.15** «Настя». **Х/ф. 21.55** «Пси фактор». **23.30** Живая коллекция.

КУЛЬТУРА
07.00, 11.30, 23.20 Программа передач. **07.05, 13.00, 19.30, 23.00** Новости культуры. **07.20** Погода. **07.25** Международное обозрение. **08.05** Док. фильмы. **09.00, 11.00, 15.00, 17.00** Новости. **09.05, 17.35** «Дом на Волхонке». **09.55** «Видеопознание». **10.05, 21.55** «Ришелье». **5-я с. 11.05** Петербургский гузмиз. **11.20** Поклонникам Терпсихоры. **11.35** Книжный кладезь. **11.50** «Месяц в деревне». Спектакль. **Ч.1-я. 13.15** «Без

«Легенды театра».

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10, 21.40** «Детектив Нэш Бриджес». **09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** «Дубровский». **1-я с. 10.20** Мультфильм. **10.30** НТВ — новый сезон. **11.20** «Старый телевизор». **13.15** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.00, 22.40** Сегодня. **15.15** «Улица Сезам». **15.45** «Удивительные странствия Геракла». **16.35** Диана. Жизнь и смерть принцессы. **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.25** «Семнадцать мгновений весны». **23.15** Сегодня в полночь. **23.40** Футбольный клуб.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Сердца трех». **09.55** «Воздушные пираты». **11.15** «Одинокая женщина желает познакомиться». **12.40** «Голубые горы, или Неправдоподобная история». **14.10** «Утреннее шоссе». **15.35** КиНовости. **15.45, 17.00** «ТАСС

визы». **13.30** «Отчий дом». **14.00** «В тишине московских переулков». **14.30** Снова в школу. **15.05, 17.25** Мультфильмы. **15.45** «Лукоморье». **16.05** Микрофон включен. **16.15** «Захороненная правда». **16.45** «Поэтические позвонки». **17.05** «2003». **17.10** Ноу-хау. **18.00** М.Глинка. «Иван Сусанин».

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10** «Случай на фабрике № 6». «Золотые рыбки». **Х/ф. 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** «Дубровский». **2-я с. 10.20** Мультфильм. **10.30** Своя игра. **11.20** «Старый телевизор». **13.15** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.00, 22.30** Сегодня. **15.15** «Улица Сезам». **15.45** «Удивительные странствия Геракла». **16.35** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.35** «Семнадцать мгновений весны». **20.00** Фильм о фильме: «17 мгновений. 25 лет спустя». **23.15** Сегодня в полночь. **23.40** «Обещание». **Х/ф.**

15.55 «Лукоморье». **16.15** «Учитель фехтования». **16.50** Поэт М.Боярский. **17.05** «2003». **17.10** Док. фильм. **18.00** «Кто мы?» **18.55** «Фима плюс...». **19.10** Чудо-сказка. **19.50** Андрей. Вспоминай артиста. **20.45** После новостей. **22.00** И.Бабель. «Мой первый гонорар». **22.25** Вспоминай конкурс имени П.И.Чайковского. **22.50** Прогулка по Алупинскому парку.

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10, 21.40** «Детектив Нэш Бриджес». **09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** «Дубровский». **3-я с. 10.20** «Вовка в тридевятом царстве». **10.40** «Среда». **11.20** «Старый телевизор». **13.15** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.00, 22.40** Сегодня. **15.15** «Улица Сезам». **15.45** «Удивительные странствия Геракла». **16.35** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00** «Остин Пауэрс — человек-загадка».

А.С.Пушкина. 14.15 «Ах, Чацкий, я вам очень рада». **15.05** Мультфильмы. **15.50** «Лукоморье». **16.20** «Портрет в интерьере театра». **17.05** «2003». **17.10** «Российский курьер». **17.50** Новое кино. **18.45** Эмил Гильельс играет Рахманинова. **19.15** Чудо-сказка. **19.50** Иван Тургенев и Полина Виадро. **20.45** После новостей... **22.40** «Vixi». **Д/ф.**

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10, 21.40** «Детектив Нэш Бриджес». **09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** «Дубровский». **4-я с. 10.20** Мультфильм. **10.30** «Устами младенца». **11.20** «Старый телевизор». **13.15** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.00, 22.40** Сегодня. **15.15** «Улица Сезам». **15.45** «Удивительные странствия Геракла». **16.35** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00** «Кровь героев». **Х/ф. 23.15** Се-

Вместе с Фадальей. **15.05** Мультфильмы. **15.45** «Лукоморье». **16.10** «Кисть и кандалы». **16.45** Поклонникам Терпсихоры. **17.05** «2003». **17.10** «Юрий Долгорукий, хау ду у ду?» **17.40** «Легенды театра». **17.50** Боярский двор. **18.50** «С потолка». **19.15** Чудо-сказка. **19.50** «Сокровища Петербурга». **20.05** А.Вивальди. «Времена года». **20.45** После новостей... **22.50** Музыкальный экспромт.

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.30** «Русский век». **09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** «Ключи от форта Байяр». **11.20** «Старый телевизор». **13.15** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.00** Сегодня. **15.15** Док-шоу. **15.45** «Удивительные странствия Геракла». **16.30** «Любовные истории, которые потрясли мир». **Д/ф. 17.00** Футбольный клуб. **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00, 21.40** «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона». **20.40** «Куклы». **22.55** «Империя

уполномочен заявить...» **5-я и 6-я с. 16.50** «Эстафета». **18.05** «Марк Твен против...» **19.15** «Визит к Минотавру». **20.30** «Старый Новый год». **2** серии. **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35** «И восходит солнце». **11.40** «Лишенные дара речи». **Д-13. 13.20, 19.40** КиНовости. **13.30** «Сара». **Д-17. 15.20** «Волк». **Д-17. 17.25** «Закон Берка». **1-я с. Д-13. 18.10** «Плохой характер». **С. 19.50** «Ханна К.» **Д-17. 21.40** «Я мечтаю о Джинни». **Д-13. 23.10** «Носферату-вампир». **Д-13.**

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Итоги. Спорт. **06.30** Урок настольного тенниса. **06.45, 11.15** Аэробика. **07.10** Греко-римская борьба. Чемпионат мира. **09.20** Футбол. Чемпионат России. «Балтика» — «Спартак». **11.05, 14.15, 20.00, 23.00** КиНовости. **11.40** «Футбольный клуб» пред-

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 20.10 «Визит к Минотавру». **1-я и 2-я с. 10.20** «Марк Твен против...» **11.30** «Старый Новый год». **2** серии. **13.45, 17.00** «ТАСС уполномочен заявить...» **6-я и 7-я с. 14.50** «Вера». **15.10, 18.15** КиНовости. **15.20** «Сельская учительница». **18.25** «Ревизор». **21.15** «По главной улице с оркестром».

22.45 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.00** «Закон Берка». **1-я и 2-я с. Д-13. 10.20** «Носферату-вампир». **Д-13. 11.55** «Ханна К.» **Д-17. 13.45, 19.20** КиНовости. **13.55** «Я мечтаю о Джинни». **Д-13. 15.25** «Плохой характер». **С. 17.45** «Неверные источники». **Д-17. 19.30** «Револьвер». **Д-17. 21.00** «Уту». **Д-13. 22.40** «Это пари стоит выиграть». **Д-13.**

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Программа передач. **06.05, 14.10** Урок волейбола. **06.20, 13.35** Аэробика. **06.45**

Х/ф. 23.15 Сегодня в полночь. **23.40** «Сумерки».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 19.55 «Визит к Минотавру». **2-я и 3-я с. 10.10** «Ревизор». **11.55** «По главной улице с оркестром». **13.25, 17.00** «ТАСС уполномочен заявить...» **7-я и 8-я с. 14.40, 19.45** КиНовости. **14.50** «Вожди краснокожих». **15.40** «Наследница Ники». **18.05** «Самогонщики». **18.25** «В Москве проездом». **21.10** «Город Зеро». **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.00** «Закон Берка». **2-я и 3-я с. Д-13. 10.25** «Неверные источники». **Д-17. 11.55, 20.05** КиНовости. **12.05** «Револьвер». **Д-17. 13.35** «Это пари стоит выиграть». **Д-13. 15.15** «Уту». **Д-13. 17.50** «Имперская Венера». **Д-13. 20.15** «Без присмотра». **Д-13. 21.45** «На плаву». **Д-13. 23.15** «Угадай кино».

годня в полночь. **23.40** «Золотой граммофон».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 19.50 «Визит к Минотавру». **3-я и 4-я с. 10.20** «Город Зеро». **11.55** «Вожди краснокожих». **12.50** «В Москве проездом». **14.05, 18.05** КиНовости. **14.15, 17.00** «ТАСС уполномочен заявить...» **8-я и 9-я с. 15.20** «Судьба человека». **18.15** «Сладкая женщина». **21.00** «Зеркало». **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.25** «Закон Берка». **3-я и 4-я с. Д-13. 10.25** «Имперская Венера». **Д-13. 12.40, 20.00** КиНовости. **12.50** «Без присмотра». **Д-13. 14.15** «На плаву». **Д-13. 15.45** Фильм-загадка. **18.15** «Достаточно крутой». **Д-13. 20.10** «Нижний уровень». **Д-17. 21.40** «Пятый угол». **Д-17. 23.05** «Встань и иди: история Дэнииса Берда». **Д-13.**

страсти».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, 19.20 «Визит к Минотавру». **10.15** «Сладкая женщина». **11.50** «Зеркало». **13.30, 17.00** «ТАСС уполномочен заявить...» **14.35, 19.10** КиНовости. **14.45** «Эксперимент, или Семейный дуэт». **15.40** «Гулущая». **18.05** «Мужчины». **19.10** КиНовости. **20.30** «Стакан воды». **2** серии. **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Закон Берка». **Д-13. 10.20** «Пятый угол». **Д-17. 11.50, 19.25** КиНовости. **12.00** «Нижний уровень». **Д-17. 13.25** «Встань и иди: история Дэнииса Берда». **Д-13. 14.55** «Достаточно крутой». **Д-13. 16.40** «С меня хватит!». **Д-17. 18.30** «Контрабанды». **Д-17. 1-я с. 19.35** «Урожай». **Д-17. 21.10** «Как хороши эти белые». **Д-17. 22.45** «Широкое Саргассово море». **Д-17. 24.00. 45** «Незнакомцы». **Д-17. 4-я с.**

ставляет чемпионат России. **12.10** Баскетбольное обозрение WNBA. **12.45** Баскетбол. Чемпионат WNBA. **14.25** Большой ринг. **15.40** «Железный фактор». **16.10** Футбол. Чемпионат Англии. **17.55** Теннис. Чемпионат США. В перерыве: Программа передач.

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами от театра «Квартет И». **09.00** Жизнь за бугром. **12.00** «Терем-хит-парад». **15.00, 18.00, 21.00, 00.00** Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. **18.30** Мультпланета. **18.45** «Странные истории». **Х/ф. 20.00** Аэробика. **20.30** Вечарница. **20.45** Музпарад. **20.55** Авто-мобили и запчасти. **21.00** «Руби». **Х/ф.**

Греко-римская борьба. Чемпионат мира. **08.55, 17.55** Теннис. Чемпионат США. **11.00, 14.00, 20.15, 00.00** Новости. **14.25** «Железный фактор». **14.55** Шахматы. Матч-турнир. **15.25** Тайский бокс. **16.10** «Спорт и...» **16.30** Футбол. Чемпионат Испании. **17.00** Футбол. Чемпионат Англии. **20.25** Программа передач. **20.30** Легкая атлетика.

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00** Русский час с «Виршами от театра «Квартет И». **09.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **12.00** «Русский час» с гостем в студии.

8-Й КАНАЛ
11.00 Программа К.Копланда. **18.30** Мультпланета. **18.45** «20 тысяч лье под водой». **Х/ф. 20.00** Заповедники дикой природы. **20.30** Вечарница. **20.45** «Горец». **21.25** Отдых и туризм. **21.30** Today. **22.00** «Деревушка моя родная». **Х/ф.**

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

Як вы адпачылі?

Вось і прайшло лета. Нумар газеты, які вы цяпер трымаеце ў руках, — гэта апошні летні нумар. Наступны будзе толькі ў аўторак, 1 верасня. А гэта ўжо восень. Карэспандэнт НАВІНАЎ выйшаў учора на вуліцы Мінска, каб задаць людзям усяго адно пытанне: «Як вы і ваша сям'я правялі гэтае лета?»

Адказы не цешылі сваёй разнастайнасцю — і маладыя, і старыя, як правіла, улетку заставаліся дома. Па розных прычынах.

Аляксандр, 35 гадоў, прыватны прадпрымальнік:

— Гэтым летам я практычна не адпачываў — вельмі шмат працы было дома. Ну і каб добра адпачыць, патрэбныя грошы, а ў мяне сродкаў на гэта не хапае. З нашымі падаткамі вельмі цяжка зарабіць нешта прыстойнае.

Таццяна, 47 гадоў, настаўніца:

— Наша сям'я дома была і на дачы. Так і правялі лета. Канешне, гэта ненармальна. На маю думку, нармальны адпачынак — гэта калі паехаць у нейкі санаторый ці пансіянат. Але ж грошай няма, таму нікуды паехаць не ўдалося.

Леанід Канстанцінавіч, 59 гадоў, загадчык юрыдычнай кансультацыі:

— Я яшчэ ў адпачынку не быў. Усё лета працаваў.

Саша, 21 год, прадавец:

— Я правёў лета не вельмі цікава — гандляваў у краме. На выхадныя — у лес, на дачу, у вёску. У мяне цяжарная жонка, і ўрачы забаранілі ёй ездзіць далёка. Калі б не гэта — хутчэй за ўсё, паехалі б у Крым.

Уладзімір, 38 гадоў:

— Я мастак, і правёў усё лета ў сваёй майстэрні. Праўда, з'ездзіў на юбілей Казіміра Малевіча ў Віцебск. Я задаволены і сваім жыццём, і гэтым летам. Жыву і квітнею — вось і ўсё.

Вадзім, 24 гады, прыватны прадпрымальнік:

— Гэтым летам я не адпачываю, а рыхтуюся да пераезду. Хачу зусім з'ехаць з Беларусі, бо працаваць тут немагчыма. А вось куды пераязджаю — не скажу. Скажу толькі, што там я займаюся сапраўдным бізнесам, а ў майго сына будзе нармальнае дзяцінства.

Некаторыя апытаныя толькі рыхтуюцца да адпачынку. Вось, напрыклад, патомны казак 32-гадовы Сяргей, які працуе на Беларускай тэлебачанні:

— Улетку мне не ўдалося адпачыць — у чэрвені быў з'езд казакоў, у якім я браў удзел, і ўсё лета прайшло ў працы. Але мы спадзяемся адпачыць у верасні ў санаторыі «Белая Русь» пад Сочы. Бацька дык ужо даўно там. Дарэчы, дырэктар санаторыя — мой старэйшы брат, палкоўнік кубанскага войска.

Тыя, каму ўсё ж давялося выехаць з Мінска, наракалі на кароткія тэрміны адпачынку.

Аня, 24 гады, афіцыянтка: — Сёлета мне нарэшце пашанцавала з'ездзіць на мора. Тры гады запар праводзіць у Мінску — каму хочаш надакучыць! Я паехала ў Адэсу, бо там жывуць мае сваякі і за жыллё плаціць не трэба. Тых дзесяці дзён, што я была на моры, мне не хапіла — нават загараў не паспеў замацавацца. Я лічу, што аптымальны тэрмін для адпачынку — тры тыдні. Але, на жаль, афіцыянткі атрымоўваюць не так ужо шмат, каб дазволіць сабе доўгі

адпачынак на моры.

Марына, 70 гадоў, пенсіянерка:

— У жніўні мы ўсёй сям'ёй адпачывалі на Нарачы: я, дачка і ўнукі — іх у мяне тры. Надвор'е было не вельмі добрае, і таму хацелася б пажыць на Нарачы яшчэ.

Андрэй, 21 год, праграміст:

— Улетку я ажаніўся, і потым мы з жонкай адразу паехалі ў Кіев — адпачыць. Сапраўднага «мядовага месяца» не атрымалася — ужо праз тыдзень давялося вяртацца, бо мяне чакала шмат працы.

Таіса, 42 гады, дырэктар недзяржаўнага фонду:

— Сёлета мы паехалі адпачываць у Турцыю. Там мне вельмі спадабалася, але шмат праблемаў было з дзецьмі — часта яны прыходзілі дадому толькі пад раніцу. А так усё нармальна.

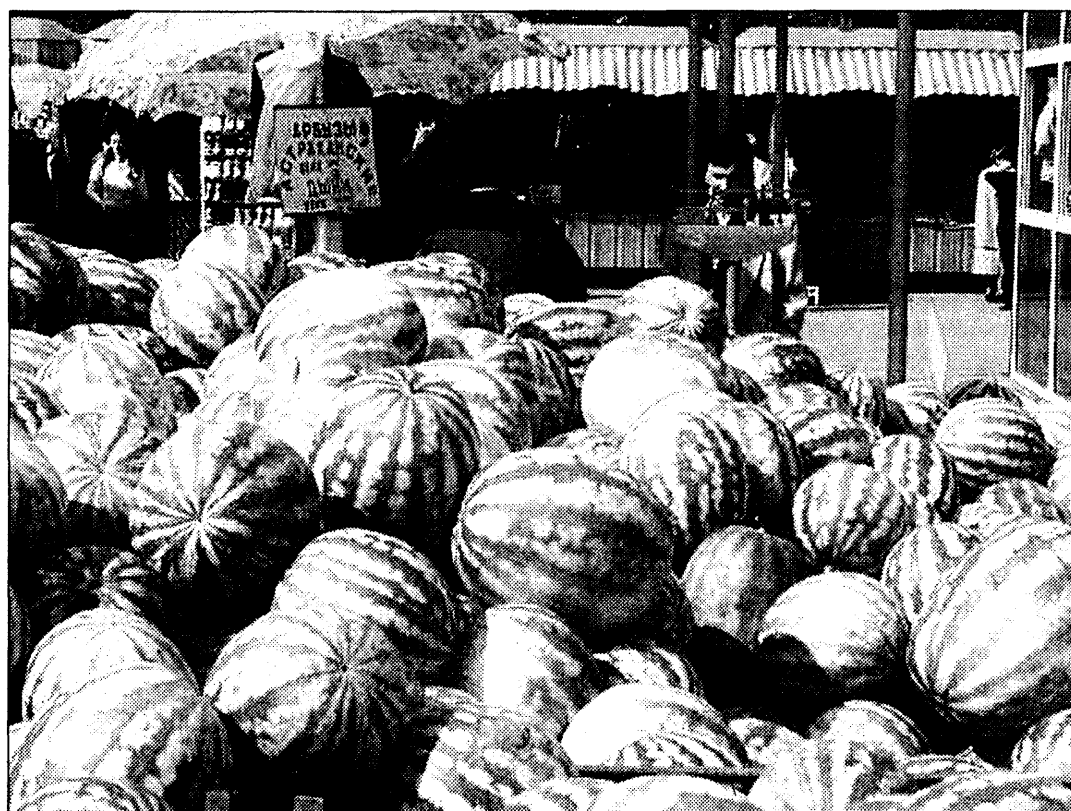
Ірына, 35 гадоў, працуе ў навукова-даследчым інстытуце:

— У нас з мужам яшчэ са студэнцкіх часоў традыцыя: кожнае лета адпраўляцца некуды на байдарцы. Сёлета мы хадзілі па Браслаўскіх азёрах. Канешне, на Браславах мы не былі раз, але што зробіш, калі, напрыклад, каб паехаць у тую ж Расію, трэба столькі валюты! Мы з мужам не можам сабе дазволіць паехаць далёка. А па Беларусі — колькі заўгодна.

Віктар, 46 гадоў, бізнесмен:

— Адпачываць трэба ў Еўропе. Цяпер гэта нават танней, чым у Крыме ці ў Сочы, а пра сэрвіс і няма што казаць. У той жа Балгарыі танней і жыллё, і фрукты, і віны. Але сёлета я ездзіў у Францыю.

Апытанне праводзіў
Міхась КАРПОВІЧ

Сезон кавуноў у самым разгары — значыць хутка восень.

Повидло с мышьяком

Как вам это нравится

Германский суд отправил в тюрьму некоего неудачливого архитектора.

Его признали виновным в том, что он записывал мышьяк в банки с повидлом с тем, чтобы шантажом вытянуть пару миллионов долларов у производителей продукта — компании *Schwartauer Werke* (город Любек). Этот мужик, Даниэль Шустер, был арестован в январе, после того, как вошел в неумелые, но конкретные переговоры с руководством компании и выплате ему денег. Три отравленные банки с повидлом были найдены на полке в одном из супермаркетов, другое дело, что пострадать никто не успел. Может быть и благодаря тому, что Шустер под крышки засунул записки, извещающие о том, что повидло отравлено. Суд учел, что архитектор находился в угнетенном состоянии, поскольку обанкротился и был в долгах как в шелках, но пять лет ему все же влепил.

Платья от Дианы

В крупнейшем городе Канады Торонто открылась необычная выставка.

Здесь впервые экспонируются 20 платьев из гардероба принцессы Дианы. В их числе — платье из голубого вельвета, которое было на принцессе Уэльской, когда ее пригласил на танец американский киноактер Джон Траволта на приеме в Белом доме в 1985 году. Все сборы от выставки поступят в торонтские фонды борьбы со СПИДом и помощи больным детям.

СУБОТА

5 ВЕРАСНЯ

БТ
07.00 Добroe утро, Беларусь! 08.00, 15.00 Новости. 08.15 «Четыре танкиста и собака». 09.10 «Я рисую». 09.30 Здоровье. 09.55 Столица. 10.15 Сущность. 10.45 «Все нормально, мам!» 11.20 Око. 11.40 Телевизионный Дом юно. 12.05 Вершина мира. 12.30 Сделано в Беларуси. 12.50 «Спортлото-82». Х/ф. 14.20 Телепорт. 15.15 «Древо жизни». 15.40 «Это моя работа». 16.10 «Бенефис». 17.00 «Доктор-96». 17.35 «Я, Франциск Скорина». Х/ф. 19.15 Из достоверных источников. 19.40 Колыбельная. 20.00 Панорама. 20.25 Футбол. Чемпионат Европы. Беларусь — Дания. 22.20 «Карамболь». 22.55 «Простоты». Х/ф. 00.30 Третий тайм. 00.50 Видимо-невидимо.
ОРТ
07.00 «Смотри в оба!». Х/ф. 08.20, 15.30 Мультфильмы. 08.45 Слово пас-

тыря. 09.00, 17.50 Новости. 09.10 Домашняя библиотека. 09.30 «Утренняя почта». 10.05 «Каламбур». 10.40 Смех. 11.05 Возвращение Третьяковки. 11.30 Оркестр Светланова играет Гершвина. 12.15 «Ключ без права передачи». Х/ф. 13.55, 01.55 Программа передач. 14.20 «Цивилизация». 14.50 В мире животных. 16.00 «Багдадский вор». 18.05 Погода. 18.15 Джентльмен-шоу. 18.50 Футбол. Сборная Украины — сборная России. 19.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Время. 21.45 «Папаша из Ниццы». Х/ф. 23.40 Страшная история от Стивена Кинга. «Долорес Клейборн».
РОССИЯ
07.00 «Лиса и заяц». 07.10, 15.55, 00.45 Прогноз погоды. 07.15 «Осенние колокола». Х/ф. 08.30 «Лабиринт». 09.00 Добroe утро, страна. 09.45 Почта РТР. 10.15 Кроссворд. 10.40 Любовь с первого взгляда. 11.05 Подиум д'арт. 11.35 «Домашние хлопоты Наталии Варлей». 12.00 «Неделя в Санта-Барбаре». 13.00, 19.00 Вести. 13.30 Музыкальный ринг. 15.00 «Закон и порядок». 16.00, 00.15 Лепная атлетика. 18.00 Моя семья. 19.30 «Судья

Дредд». Х/ф. 21.15 Концерт «На-На». 22.45 «Маленький город». Х/ф.
КУЛЬТУРА
09.00, 20.55 Программа передач. 09.05 Погода. 09.10 «Итальянские». 09.20 Диагност. 10.20 «Старое танго». 10.50 «Молодой и невиновный». Х/ф. 12.10 «Параше хитиции». Д/ф. 12.35 Ортодокс. 12.50 А.Аверченко. «Литература». 13.00, 21.00 Новости культуры. 13.15 Петербургский гурм. 13.30 «Мерз и старая дама». Спектакль. 1-я с. 14.50 Волшебный чехол. 15.05 «Поэт в России больше, чем поэт». 15.30 «Осенние портреты». 16.10 Н.Луганский и В.Руденко в ансамбле с оркестром им. П.И.Чайковского. 16.30 «Личное дело». 17.00 Новости. 17.05 «2003». 17.15 Пять вечеров А.Волочина. 18.10 «Дом Бенуа». Д/ф. 1-я. 19.00 Мультфильм. 19.20 Чудо-сказка. 19.35 «Оркестр мира» на Красной площади. 21.20 Блеф-клуб. 21.55 «Листопад». Х/ф.
НТВ
07.00 «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона». 08.30 «Супермен». 09.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.

09.10 «Чистосердечное признание». 09.30 «Пойми меня». 10.00 «Магические приключения». Х/ф. 11.00 «Рейтинг прессы» с А.Герасимовым. 11.30 «Три дня в Москве». 1-я и 2-я с. 14.00 Свадьба. 14.30 «Русский век». 15.15 «Полицейская академия». 16.10 Добро пожаловать! 17.00 Док-шоу. 17.30 Герой дня без галстука. 18.30 «Итого». 18.45 «Инспектор разъяря». Х/ф. 20.45 Куклы. 21.40 «Кошмар на улице Вязов». Х/ф. 23.15 «Про это». 23.55 «Я не целую». Х/ф.
НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Приключение травки». 10.10 «Мужчины». 1.15 «Стакан воды». 2 серии. 13.25 «Оно». 15.25 «Ключ без права передачи». 17.00 «Екатерина Воронина». 18.30 «Давай поженимся». 19.50 «Джентльмены удачу». 21.15 «Пять минут страха». 22.40 Завтра в программе.
МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.10 «Контрабанда». Д-17. 1-я и 2-я с. 10.30 «Как хороши эти бельеры». Д-17. 12.05 «С меня хватит!». Д-17. 13.55 «Урожай». Д-17. 15.30 «Кара небесная».

Д-13. 18.05 «Опыт желателен, но не обязательен». Д-17. 19.15 «Кровавая Луна». Д-17. 21.00 «Прогноз мертвеца». Д-17. 23.25 «Гражданин X». Д-17. 01.05 «Незнакомый». Д-17.
СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00, 11.00, 14.00, 20.00 Новости. 08.15 Аэробика. 08.40, 14.15 Урок волейбола. 08.55, 17.55 Теннис. Чемпионат США. 14.30 Журнал ФИФА. 15.00 Автопорт. 16.00 Удивительные игры народов мира. 16.40 Большой ринг.
МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 19.05, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00 «Русский час». 13.05 «По нашему велению». 14.00, 15.00, 16.00, 17.00 Час с ч. Никадимовым. 18.00 «Рандеву со звездой».
8-Й КАНАЛ
15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове». 15.30 Заповедники дикой природы. 16.00 «Скарлетт». 1-2-я с. 18.45 «Утиные истории». 19.15 «Альфа». 19.55 Отдых и туризм. 20.00 «Скользкие». Х/ф. 21.30 Вечерница. 21.45 «Алая буква». Х/ф.

НЯДЗЕЛЯ

6 ВЕРАСНЯ

БТ
07.00 Добroe утро, Беларусь! 08.00, 15.00 Новости. 08.15 «Четыре танкиста и собака». 09.25 «Все про все». 09.50 «Живая история. Букварь». 10.05 Турбики. 10.30 «Все нормально, мам!» 11.05 Арсенал. 11.30 Белорусский дом. 12.05 «Вас вызывает Спортландия». 13.00 «Приключения Пинокио». Х/ф. 14.40 Олимп. 16.20 Сельчане. 16.45 «Приглашаем на вечеринку». 16.25 «Ну, посмотри». 17.00 «Цветы провинции». Х/ф. 18.25 Теленавигатор. 18.45 «Приглашение». 19.40 Колыбельная. 20.00 Резонанс. 20.50 Телебарометр. 21.30 «Ураденные поцелуи». Х/ф. 23.05 Премьера песни. 23.20 «В джезде только девушки». 23.50 «Бархатный сезон».
ОРТ
07.00 «День ангела». Х/ф. 08.15 Лотто-Миллион. 08.30 «Утиные истории».

09.00, 14.00, 23.00 Новости. 09.10 Домашние заметки. 09.30 Пока все не допущено. 10.10 Утренняя звезда. 11.00 Армейский магазин. 11.30 Играй, гармонь любимая! 12.00 Крестьянские ведомости. 12.30 «Подводная одиссея команды Кусто». 13.25 Смехогранорама. 14.20 Клуб путешественников. 15.05 Футбольное обозрение. 15.40 «Дисней-клуб». 16.35 «Колесо истории». 17.20 Погода. 17.25 «Ералаш». 18.00 «Человек с бульвара Капуцинов». Х/ф. 19.55 Киноафиша. 20.00 Время. 20.35 «Коммандо». Х/ф. 22.30 «Абжур». 23.15 «Говорящая обезьяна». Х/ф. 00.40 Программа передач.
РОССИЯ
07.00 «Красная книга». 07.25, 15.55, 22.35 Прогноз погоды. 07.30 «Служба честиву». 07.55 Утро крестьянина. 08.30 Воякина. 09.00 Добroe утро, страна. 09.40 Сам себе режиссер. 10.05 «Аншлаг». 10.35 «Городок». 11.00 Русское лото. 11.45 Мир книг с Л.Куравлевым. 12.00 «Неделя в Санта-Барбаре». 13.00 Вести. 13.35 «Человек из лодки». Х/ф. 15.00 «За-

кон и порядок». 16.00 Диалоги о животных. 17.00 Совершенно секретно. 17.40 Старая квартира. 19.00 Зеркало. 19.55 «Папа». Х/ф. 21.40 «Уловка-22». 22.40 «Рассеяная волна». Х/ф.
КУЛЬТУРА
09.00, 23.20 Программа передач. 09.05 Погода. 09.10 «Итальянские». 09.20 «Свинтус». Х/ф. 10.40 Консилиум. 11.05 «Гавайский рай». Д/ф. 11.40 «Набул». 12.05 Телесуфлер. 12.20 Международное обозрение. 13.00, 21.00 Новости культуры. 13.15 «Метр и старая дама». Спектакль. 2-я с. 14.30 Книжкины кладь. 14.45 Фотопортрет. 15.00 «Детский мир». 15.25 Положение вещей. 16.20 «Царская ложа». 17.00 Новости. 17.05 «2003». 17.15 Твой вечер. 17.45 «Дом Бенуа». Д/ф. 1-я. 18.45 «Лодки театра». 19.15 Чудо-сказка. 19.30 Профессия — дирижер. 20.10 «Подполье». Х/ф. 23.05 Поэт Н.Брежнев.
НТВ
07.00 «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона». 08.15 «Про Петрушку».

08.30 «Ниндзя-черепаха». 09.00, 15.00 Сегодня. 09.15 Добро пожаловать! 10.00 «Магические приключения». 10.45 От «Винти». 11.00 Большие деньги. 11.30 «Устами младенца». 12.00 «Гайдуки». Х/ф. 13.35 Суд идет. 14.30 Своя игра. 15.15 «Ключи от форта Байер». 17.00, 20.00, 23.10, 23.40 Итого. 17.40 «Джеймс Бонд — агент 007». Х/ф. 21.00 «Омен». Х/ф.
НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Осенние колокола». 10.20 «Екатерина Воронина». 11.50 «Давай поженимся». 13.10 «Гавайский рай». 14.35 «Анна Павлова». 2 серии. 17.00 «Записки». 18.35 «Загадка Эндрюса». 20.10 «О бедном гусаре замолвите слово». 22.40 Завтра в программе.
МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.05 «Контрабанда». Д-17. 2-я и 3-я с. 10.30 «Кара небесная». Д-13. 12.10 «Опыт желателен, но не обязательен». Д-17. 13.20 «Прогноз мертвеца». Д-17. 15.20 «Кровавая Луна». Д-17. 18.00 «Северная звез-

да». Д-13. 19.30 «Отус мистера Холланд». Д-13. 21.50 «Властитель». Д-13. 23.55 «Секс-коктейль». Д-17.
СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00 Спорт-коктейль. 08.30 Аэробика. 08.55, 17.55 Теннис. Чемпионат США. Вперевых (1.00, 20.00) Новости. 12.10 Чемпионат мира по шоссейно-кольцевым мотогонкам. 16.20 «Горный пасок». 16.50 Баскетбольное обозрение WNBA. 17.25 Шамапы.
МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.05, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00, 00.00 Музыка из-за бура. 21.00 Жизнь за буром.
8-Й КАНАЛ
15.00 Программа с Риком Реннером. 15.30 Мультпланета. 16.00 «Скарлетт». 3-4-я с. 18.45 Группа «Queen». 19.55 Автомобили и запчасти. 20.00 «Скользкие». 21.30 Вечерница. 21.45 Новости «К-видео». 22.15 Воскресный фильм.

Анекдоты

В России сконструировали супервездеход и пригласили иностранных специалистов для его оценки. Буржуи долго и с восхищением осматривали это чудо техники и, наконец, сказали:

— И чего только эти русские не придумают, лишь бы дороги не ремонтировать!

Японцы решили купить российский МИГ. Россиянам было лень такую машину везти, и они продали чертежи. Ну японцы совсем уж обрадовались, позвали своих конструкторов и начинают собирать МИГ.

Собрали, а получился паровоз. Те в недоумении, мол, как так? Подобрали новый коллектив, лучших умов страны Восходящего солнца.

Собрали — опять паровоз вышел. Делать нечего, звонят в Россию, чтобы прислали своих специалистов. Приехала пара алкашей. Поставили условие: ящик водки каждый день — и через неделю готов МИГ. Японцы оробели, но условие выполнили. Через неделю заглядывают — в ангаре МИГ.

— Так почему у нас паровоз получался?

— Правильно, паровоз, а дальше — напильничком надо было!

Звонит девушка на радио и говорит:

— Я вчера нашла кошелек, там было 5 тысяч долларов, 618 марок и визитка на имя Гарика Марикяна, проспект Пушкина, 38, квартира 41. Передайте, пожалуйста, для него какую-нибудь хорошую песню!

Шестисотый «Мерседес» въезжает сзади в каток. Из «мерса» вываливает новый русский и начинает быстро по мобильнику звонить своему гаишнику. Через полчаса останавливается машина, из нее выходит гаишник, смотрит на все это дело, подходит к водителю катка, приобнимает его за плечи и задумчиво говорит:

— Ну, рассказывай! Как обгонял... Как подрезал...

— В чем отличия бога от хирурга?

— Бог знает, что он не хирург...